

SCAN TO VERIFY
LAW DEPARTMENT
GOVERNMENT OF SINDH
www.sindhlaws.gov.pk

سند ايڪٽ نمبر XV مجريه 2012
SINDH ACT NO.XV OF 2012

شهيد بينظير ڀٽو يونيورسٽي آف وٽريري اينڊ اينيمل سائنسز
سڪرنڊ ايڪٽ، 2012

THE SHAHEED BENAZIR BHUTTO
UNIVERSITY OF VETERINARY AND
ANIMAL SCIENCES SAKRAND ACT, 2012
فهرست (CONTENTS)

تمهيد (Preamble)

دفعات (Sections)

باب I_

شروعاتي

PRELIMINARY

1. مختصر عنوان ۽ شروعات

Short title and commencement

2. وصفون

Definitions

باب II_

يونيورسٽي

THE UNIVERSITY

3. هيئت

Incorporation

4. يونیورسٽي جا اختيار

Powers of the University

5. يونیورسٽي جو دائره اختيار

Jurisdiction of the University

6. يونیورسٽي سمورن طبقن، عقيدن وغيره لاءِ کليل هوندي

University opens to all classes, creeds, etc

7. يونیورسٽي ۾ تدريس

Teaching at the University

باب III_

یونیورسٽي جا عملدار

OFFICERS OF THE UNIVERSITY

8. يونیورسٽي جا عملدار

Officers of the University

9. چانسلر

Chancellor

10. معائنو

Visitation

11. پرو چانسلر

Pro Chancellor

12. وائيس چانسلر

Vice Chancellor

13. وائيس چانسلر جا اختيار ۽ ذميواريون

Powers and duties of the Vice Chancellor

14. پرو وائيس چانسلر

Pro Vice Chancellor

15. رجسٽرار

Registrar

16. ماليات جو ڊائريڪٽر

Director of Finance

17. ريزيڊنٽ آڊيٽر

The Resident Auditor

18. امتحانن جو ڪنٽرولر

Controller of Examinations

19. ڊائريڪٽر پلاننگ اينڊ ڊولپمينٽ

The Director Planning and Development

20. ٻيا ڪل وقتي عملدار

Other whole time Officers

باب _ IV

يونيورسٽي جون اختيارين

AUTHORITIES OF THE UNIVERSITY

21. اٿارٽيز

Authorities

22. سينيٽ

Senate

23. سينيٽ جا اختيار ۽ ڪم

Powers and Functions of the Senate

24. سنڊيڪيٽ

The Syndicate

25. سنڊيڪيٽ جا اختيار ۽ ذميداريون

Powers and duties of Syndicate

26. اڪيڊمڪ ڪائونسل

Academic Council

27. اڪيڊمڪ ڪائونسل جا اختيار ۽ ذميواريون

Powers and duties of the Academic Council

28. ٻين اٿارٽيز جي جوڙجڪ، ڪم ۽ اختيار

Constitution, functions and powers of other Authorities

29. ڪجهه اٿارٽيز طرفان ڪميٽين جي مقرري

Appointment of committees by certain Authorities

باب V_

قانون، ضابطا ۽ قاعدا

STATUTES, REGULATIONS AND RULES

30. اسٽيچوٽس

Statutes

31. ضابطا

Regulations

32. اسٽيچوٽس ۽ ضابطن جي ترميم ۽ منسوخِي

Amendment and repeal of statutes and regulations

33. قاعدا

Rules

باب VI_

تعليمي ادارن جو يونيورسٽي سان الحاق

AFFILIATION OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS TO THE UNIVERSITY

34. الحاق

Affiliation

35. الحاق ٲيل ادارن طرفان ڪورسز جو اضافو
Addition of courses by affiliated educational institutions
36. الحاق ٲيل تعليمي ادارن طرفان رپورٽون
Reports from affiliated educational institutions
37. الحاق ختم ڪرڻ
Withdrawal of affiliation
38. الحاق کان انڪار يا ختم ڪرڻ خلاف اپيل
Appeal against refusal or withdrawal of affiliation

باب VII_

يونيورسٽي فنڊ

UNIVERSITY FUND

39. يونيورسٽي فنڊ
University Fund
40. آڊٽ ۽ اڪائونٽس
Audit and Accounts

باب VIII_

عام گنجائشون

GENERAL PROVISIONS

41. ملازمت تان رٽائرمينٽ
Retirement from Service
42. سبب ڄاڻاڻ جو موقعو
Opportunity to show case
43. اپيل يا نظر ثاني
Appeal or review
44. پينشن، انشورنس، گريجوئيٽي، پروويڊنٽ فنڊ ۽ بينيوولينٽ فنڊ

Pension, insurance, Gratuity, Provident Fund and Benevolent Fund

45. اٿارٽيز جي ميمبرز جي عهدي جي مدي جي شروعات

Commencement of term of office of members of Authorities

46. اٿارٽيز ۾ عارضي آسامين تي ڀرتي

Filling of Casual Vacancies in authorities

47. اٿارٽيز جي جوڙجڪ ۾ غير موثر ٿيڻ

Voids in the constitution of Authorities

48. اٿارٽيز جي ميمبرشپ بابت تڪرار

Disputes about membership of Authorities

49. اٿارٽيز جون ڪارروايون آسامين سبب بي اثر ٿيڻ

Proceedings of the Authorities and invalidated by vacancies

50. فرسٽ اسٽيچوٽس

First Statutes

51. دائره اختيار تي پابندي

Bar of Jurisdiction

52. ضمانت

Indemnity

53. عملدارن، استادن يا ملازمن کي ڪنهن حڪومت يا تنظيم جي هٿ هيٺ ڪم

ڪرڻ لاءِ طلب ڪرڻ

Power to require officers, teachers or employees to serve under any Government or Organizations

فرسٽ اسٽيچوٽس

The First Statutes

(ڏسو دفعو 45)

1. فيڪلتيز

Faculties

2. ڊين

Dean

3. تدريسي شعبو

Teaching Department

4. بورڊ آف اسٽڊيز

Board of Studies

5. اعليٰ مطالعن ۽ تحقيق جو بورڊ

Board of Advanced studies and Research

6. سليڪشن بورڊ

Selection Board

7. سليڪشن بورڊ جا ڪم

Functions of Selection Board

8. ماليات ۽ منصوبابندي ڪميٽي

The finance and Planning Committee

9. ماليات ۽ منصوبابندي ڪميٽي جا ڪم

Functions of the Finance and Planning Committee

10. الحاق ڪميٽي

Affiliation Committee

11. نظم و ضبط ڪميٽي

Discipline Committee

سنڌ ايڪٽ نمبر XV مجريه 2012
SINDH ACT NO.XV OF 2012

شهيد بينظير ڀٽو يونيورسٽي آف وٽريري اينڊ
اينيمل سائنسز سڪرنڊ ايڪٽ، 2012

THE SHAHEED BENAZIR
BHUTTO UNIVERSITY OF
VETERINARY AND ANIMAL
SCIENCES SAKRAND ACT, 2012

فهرست (CONTENTS)

[13 سيپٽمبر، 2012]

ايڪٽ جنهن ذريعي سڪرنڊ ۾ پالتو جانورن جي
طبابت ۽ جانورن جي علمن بابت شهيد بينظير ڀٽو
يونيورسٽي پالتو جانورن جي طبابت ۽ جانورن جي
علمن بابت قائم ڪئي ويندي.

تمهيد (Preamble) جيئن ته سڪرنڊ ۾ شهيد بينظير ڀٽو يونيورسٽي پالتو
جانورن جي طبابت ۽ جانورن جي علمن بابت جو قيام
۽ ان سان لاڳاپيل معاملن لاءِ قدم کڻڻ ضروري ٿي پيو
آهي؛

ان کي هن ريت جوڙي عمل ۾ آندو ويندو:

باب I_

شروعاتي

PRELIMINARY

باب I_

شروعاتي

1. (1) هن ايڪٽ کي شهيد بينظير ڀٽو يونيورسٽي آف مختصر عنوان ۽ شروعات

Short title and commencement	وٽر نري اينڊ اينيمل سائنسز سڪرنڊ ايڪٽ، 2012 سڏيو ويندو. (2) هي فوري طور لاڳو ٿيندو.
وصفون Definitions	2. هن ايڪٽ ۾ جيستائين ڪجهه مضمون ۽ مفهوم جي متضاد نه هجي، تيستائين: (a) “اڪيڊمڪ ڪائونسل” مطلب يونيورسٽي جي اڪيڊمڪ ڪائونسل؛ (b) “الحاق شده ڪاليج” مطلب يونيورسٽي سان الحاق ٿيل ڪاليج پر ان طرفان سنڀاليو يا هلايو نه وڃي؛ (c) “اٿارٽي” مطلب دفعو 21 مطابق يونيورسٽي جي اٿارٽيز مان ڪا هڪ؛ (d) “چانسلر” مطلب يونيورسٽي جو چانسلر؛ (e) “چيئرمين” مطلب تدريسي شعبي جو سربراهه؛ (f) “ڪاليج” مطلب هڪ جوڙيل ڪاليج يا الحاق ٿيل ڪاليج؛ (g) “ڪميشن” مطلب هائير ايجوڪيشن ڪميشن؛ (h) “جوڙيل ڪاليج” مطلب ڪاليج جيڪو يونيورسٽي طرفان سنڀاليو ۽ انتظام ڪيو وڃي؛ (i) “جوڙيل ادارو” مطلب ادارو جيڪو يونيورسٽي طرفان سنڀاليو ۽ انتظام ڪيو وڃي؛ (j) “ڊين” مطلب فيڪلٽي جو سربراهه؛ (k) “ڊائريڪٽر” مطلب تدريسي ڊويزن يا يونيورسٽي طرفان جوڙيل اداري طور قائم ڪيل اداري جو سربراهه؛ (l) “تعليمي ادارو” مطلب هڪ ادارو جيڪو فيڪلٽي

- سان لاڳاپيل مضمون يا مضمونن ۾ تعليم ڏيندو هجي؛
- (m) “فيڪلٽي” مطلب يونيورسٽي جي فيڪلٽي؛
- (n) “حڪومت” مطلب سنڌ حڪومت؛
- (o) “اعزازي پروفيسر” مطلب هڪ پروفيسر جيڪو اعزازي بنيادن تي تعليمي خدمت ڏيندو هجي؛
- (p) “عملدار” مطلب دفعو 8 ۾ بيان ڪيل يونيورسٽي جي عملدارن مان ڪو هڪ؛
- (q) “بيان ڪيل” مطلب قانون، ضابطن ۽ قاعدن ۾ بيان ڪيل؛
- (r) “پرنسپال” مطلب جوڙيل يا الحاق ٿيل ڪاليج جو سربراھ؛
- (s) “پرو چانسلر” مطلب يونيورسٽي جو پرو چانسلر؛
- (t) “پروفيسر اميرٽس” مطلب يونيورسٽي ۾ ڪم ڪندڙ هڪ رٽائرڊ پروفيسر؛
- (u) “پروفيشنل ڪاليج” مطلب هڪ ڪاليج جيڪو اينيمل پروڊڪشن، بزنس مئنيجمينٽ، وٽنري سائنسز، فشريز ۽ جهنگلي جيوت يا اهڙي ٻئي مضمون يا مضمونن ۾ تعليم ڏئي رهيو هجي، جيئن ضابطن ۾ بيان ڪيو ويو هجي؛
- (v) “پرو وائيس چانسلر” مطلب يونيورسٽي جو پرو وائيس چانسلر؛
- (w) “رجسٽرڊ گريجوئيٽ” مطلب يونيورسٽي جو گريجوئيٽ جنهن جو نالو يونيورسٽي طرفان رکيل رجسٽر ۾ داخل هجي؛
- (x) “رجسٽرار” مطلب يونيورسٽي جو رجسٽرار؛

(y) “تحقيقي عملدار” مطلب يونيورسٽي طرفان تحقيق لاءِ مقرر ڪيل ڪل وقتي شخص ۽ جيڪو رتبو ۾ يونيورسٽي جي استاد برابر هوندو.

(z) “سينيٽ” مطلب يونيورسٽي جي سينيٽ؛

(aa) “قانون، ضابطا ۽ قاعدا” مطلب هن ايڪٽ تحت ترتيبوار جوڙيل قانون، ضابطا ۽ قاعدا.

(bb) “سنڊيڪيٽ” مطلب يونيورسٽي جي سنڊيڪيٽ؛

(cc) “استاد” جنهن ۾ شامل آهن يونيورسٽي يا ڪاليج طرفان ڊگري، آنرس يا پوسٽ گريجوئيٽ ڪلاسز لاءِ ڪل وقتي مقرر ڪيل پروفيسر، ايسوسيئيٽ پروفيسر، اسسٽنٽ پروفيسر ۽ ليڪچرر ۽ اهڙا ٻيا ماڻهو جيڪي ضابطن ۾ استاد طور واضح ڪيا وڃن؛

(dd) “تدريسي شعبو” مطلب يونيورسٽي طرفان قائم ڪيل ۽ سنڀاليل يا سڃاڻپ ڏنل تدريسي شعبو؛

(ee) “يونيورسٽي” مطلب هن ايڪٽ تحت قائم ڪيل شهيد بينظير ڀٽو يونيورسٽي آف وٽرنري اينڊ اينيمل سائنسز ايت سڪرنڊ؛

(ff) “يونيورسٽي استاد” مطلب يونيورسٽي طرفان مقرر ڪيل يا پگهار تي رکيل هڪ ڪل وقتي استاد يا

يونيورسٽي طرفان اهڙيءَ ريت سڃاڻپ ڏنل؛ ۽

(gg) “وائيس چانسلر” مطلب يونيورسٽي جو وائيس چانسلر.

باب II

يونيورسٽي

THE UNIVERSITY

- 3.(1) هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب سڪرنڊ ۾ شهيد بينظير ڀٽو يونيورسٽي آف وٽرنري اينڊ اينيمل سائنسز قائم ڪئي وئي آهي.
- (2) يونيورسٽي مشتمل هوندي:
- (i) چانسلر، پرو چانسلر،
- (a) مڪ ڪيمپس ۾ وائيس چانسلر، ڊينس، ڪاليجن جا پرنسپال، جوڙيل ادارن جا ڊائريڪٽرس، تدريسي شعبن جا چيئرمين، رجسٽرار ماليات جا ڊائريڪٽر، امتحانن جو ڪنٽرولر، چيف اڪائونٽنٽ، ريزيڊنٽ آڊيٽر ۽ ٻيا اهڙا عملدار جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛ ۽
- (b) اضافي ڪيمپس ۾، پرو وائيس چانسلر، ڊينس، تدريسي شعبن جا چيئرمين ۽ اهڙا ٻيا عملدار جيڪي چانسلر طرفان وائيس چانسلر جي سفارش تي وقت بوقت مقرر ڪيا وڃن.
- (ii) سينيٽ، سنڊيڪيٽ، اڪيڊمڪ ڪائونسل ۽ يونيورسٽي جي ٻين اثارتيز جا ميمبر؛
- (iii) يونيورسٽي جا سمورا استاد؛ ۽
- (iv) امپريٽس پروفيسرس؛
- بشرطيڪ چانسلر، وائيس چانسلر جي سفارش تي يونيورسٽي جي ضابطي ۽ انتظام هيٺ تعليمي اداري يا ڪاليج ۾ بورڊ آف گورنرس جوڙي سگهي ٿو، جنهن ۾ شق (i) جي ذيلي شق (b) ۾ ڄاڻايل عملدار ۽ ملازم شامل هوندا.

(2) يونيورسٽي شهيد بينظير ڀٽو يونيورسٽي آف وٽرنري اينڊ اينيمل سائنسز سڪرنڊ جي نالي سان هڪ باڊي ڪارپوريت هوندي، جنهن کي حقيقي وارثي ۽ عام مهر هوندي ۽ ڄاڻايل نالي سان ڪيس ڪري سگهندي ۽ ان تي ڪيس ٿي سگهندو.

(3) يونيورسٽي پنهنجي قسم جي متحرڪ ۽ غير متحرڪ ملڪيت حاصل ڪرڻ، ليز تي وٺڻ، وڪرو ڪرڻ يا ٻي صورت ۾ ڪنهن متحرڪ يا غير متحرڪ ملڪيت کي منتقل ڪرڻ لاءِ مجاز هوندي، جيڪا ان ۾ شامل هجي يا ان طرفان حاصل ڪئي وئي هجي.

4. يونيورسٽي کي هيٺيان اختيار هوندا:

(i) وٽرنري ۽ اينيمل سائنسز شوشل ۽ نيچرل سائنسز هيومنٽيز ۽ اهڙين ٻين شاخن ۾ تعليم مهيا ڪرڻ، جيئن اها مناسب سمجهي، ۽ ڄاڻ جي واڌاري ۽ ترقي لاءِ گنجائشون جوڙڻ، جيئن اها طئي ڪري؛

(ii) يونيورسٽي يا ڪاليج طرفان پڙهائي جا ڪورس ۽ نصاب بيان ڪرڻ؛

(iii) داخلا ڏيڻ ۽ امتحان وٺڻ ۽ انهن ماڻهن کي جن ڄاڻايل شرطن موجب داخلا ورتي هجي ۽ امتحان پاس ڪيا هجن انهن کي ڊگريز، ڊپلوماز، سرٽيفڪيٽس ۽ ٻيا تعليمي اعزاز ڏيڻ؛

(iv) پنهنجو الحاق ڪرڻ يا ٻين ادارن سان پاڻ کي جوڙڻ ۽ تعليم جي بهتري لاءِ پنهنجا ڪم ۽ ذميواريون ادا ڪرڻ لاءِ فيڪلٽيز ۽ تدريسي شعبا قائم ڪرڻ؛

(v) ڄاڻايل طريقن ڪار موجب حڪومت جي سفارشن

تي چانسدر جي منظوري سان منظور ٿيل ماڻهن کي اعزازي ڊگريون يا اعزاز ڏيڻ؛

(vi) اهڙن ماڻهن کي تعليم ڏيڻ ۽ سرٽيفڪيٽ ۽ ڊپلوما ڏيڻ جيڪي يونيورسٽي جا شاگرد نه هجن؛

(vii) اهڙن ماڻهن کي ڊگريون ڏيڻ جن بيان ڪيل شرطن موجب آزاداڻي تحقيق ڪئي هجي؛

(viii) تعليمي ادارن کي بيان ڪيل شرطن موجب الحاق ڏيڻ يا الحاق ختم ڪرڻ؛

(ix) بيان ڪيل شرطن موجب تعليمي ادارن کي پنهنجي مراعتون ڏيڻ يا اهڙين مراعتن کي ختم ڪرڻ؛

(x) الحاق ٿيل يا الحاق چاهيندڙ ڪاليجن يا ٻين تعليمي ادارن جي جاچ ڪرڻ؛

(xi) ٻين يونيورسٽيز يا سکيا جي هنڌن تي پاس ڪيل امتحانن يا پڙهائي جي گذاريل عرصي کي يونيورسٽي جي امتحانن جي پڙهائي جي عرصي برابر قبول ڪرڻ يا اهڙي درخواست کي رد ڪرڻ؛

(xii) ٻين يونيورسٽيز ۽ اٿارٽيز سان اهڙي ريت ۽ اهڙن مقصدن لاءِ سهڪار ڪرڻ جيئن اها طئي ڪري؛

(xiii) پروفيسرشپس، ايسوسيئيٽ پروفيسرشپس، اسٽنٽ پروفيسرشپس ۽ ليڪچررشپس ۽ ٻيون آساميون پيدا ڪرڻ ۽ ان سلسلي ۾ ماڻهو مقرر ڪرڻ؛

(xiv) تحقيق، ترقي، انتظامي ۽ ٻين لاڳاپيل مقصدن لاءِ آساميون پيدا ڪرڻ ۽ ان سلسلي ۾ ماڻهو مقرر ڪرڻ؛

(xv) يونيورسٽي جي مراعتن ۾ داخل ٿيل ڪاليجن يا

تعليمي ادارن جي تدريسي عملي جي چونڊ ميمبرن کي
مڃتا ڏيڻ يا اهڙن ٻين ماڻهن کي يونيورسٽي جي استاد
طور مڃتا ڏيڻ، جيئن مناسب هجي؛

(xvi) فيلوشپس، اسڪالر شپس، ايگزيڪيوشنز برسرين
ميڊلس ۽ انعام پيدا ڪرڻ ۽ ڏيڻ، جيئن شرطن ۾ بيان
ڪيو ويو هجي؛

(xvii) سکيا ۽ تحقيق جي ترقي لاءِ فيڪلٽيز تدريسي
شعبا، تحقيقي ادارا، هنري مرڪز، ميوزيمس ۽ ٻيا
سکيا جا مرڪز قائم ڪرڻ ۽ انهن جي مرمت، سار
سنيال ۽ هلائڻ لاءِ انتظام ڪرڻ، جيئن اها طئي ڪري؛
(xviii) يونيورسٽي طرفان جوڙيل حڪمت عملي
تحت يونيورسٽي ۽ ڪاليجن ۽ جوڙيل ادارن جي
شاگردن جي رهائش تي ضابطو رکڻ؛

(xix) رهائش جا هالس ٺاهڻ ۽ سنڀالڻ ۽ هاسٽلس ۽
لاجنگس کي منظور ڪرڻ ۽ لائسنس جاري ڪرڻ؛

(xx) يونيورسٽي جي شاگردن جي نظم و ضبط جي
نظرداري ڪرڻ ۽ ضابطو رکڻ، شاگردن جي ايڪسٽرا
ڪيوريل ڪولر ۽ تفريحي سرگرمين کي هٿي وٺرائڻ ۽
انهن جي صحت ۽ عام پلائي کي هٿي وٺرائڻ لاءِ انتظام
ڪرڻ؛

(xxi) اهڙيون فيس ۽ ٻيون چارجز طلب ڪرڻ ۽ حاصل
ڪرڻ جيئن اها طئي ڪري؛

(xxii) تحقيق ۽ صلاحڪاري خدمتن لاءِ گنجائش
جوڙڻ ۽ انهن مقصدن لاءِ حڪمت، تنظيم، ادارن،
باڊيز ۽ فردن سان بيان ڪيل شرطن موجب انتظامن ۾

داخل ٿيڻ؛

(xxiii) ٺيڪن ۾ شامل ٿيڻ، جاري رکڻ، تبديل يا رد

ڪرڻ؛

(xxiv) ملڪيت حاصل ڪرڻ ۽ سنڀالڻ، يونيورسٽي

کي ڪيل گرانٽس، وصيتن، ٽرسٽس، تحفن، عطين،

انڊومينٽس ۽ ٻين چندن کي سنڀالڻ ۽ انهن کي اهڙيءَ

ريت سيڙائڻ جيئن مناسب هجي؛

(xxv) تحقيق ۽ ٻين ڪمن جي چپائي ۽ پڌرائيءَ جو

بندوبست ڪرڻ؛

(v) اهڙا ٻيا سمورا قدم کڻڻ ۽ عمل ڪرڻ جيڪي مٿي

ڄاڻايل اختيارن سان لاڳاپيل هجن يا نه، جيئن

يونيورسٽي جا تدريس، تربيت ۽ تحقيق وارا مقصد

حاصل ڪرڻ لاءِ ضروري هجن؛

يونيورسٽي جو دائره اختيار

Jurisdiction of the

University

5. (1) يونيورسٽي حڪومت طرفان طئي ڪيل

علائقائي حدن ۽ ڄاڻايل ادارن جي سلسلي ۾ هن

ايڪٽ تحت سونپيل ڪيل اختيار استعمال ڪندي؛

بشرطيڪ حڪومت يونيورسٽي سان مشوري سان عام

يا خاص حڪم ذريعي اهڙن ادارن جي علائقائي حدن ۾

يونيورسٽي جي مٿي ڄاڻايل اختيارن ۾ ڦيرگهير آڻي

سگهندي.

(2) ڪو به وٽرنري ۽ اينيمل سائنسز جو تعليمي ادارو

جيڪو يونيورسٽي جي علائقائي حدن ۾ واقع هجي،

يونيورسٽي ۽ حڪومت جي منظوري کان سواءِ ڪنهن

ٻي يونيورسٽي سان الحاق نه ڪندو يا ٻي يونيورسٽي

جون مراعتون حاصل نه ڪندو.

(3) يونيورسٽي بيان ڪيل شرطن موجب ٻي ڪنهن يونيورسٽي جي علائقائي حدن ۾ ايندڙ ڪنهن تعليمي اداري کي پنهنجي مراعتن ۾ داخل ڪري سگهي ٿي پوءِ اهو پاڪستان جي حدن اندر يا ٻاهر هجي، بشريڪ اهڙي يونيورسٽي جي منظوري اڳواٽ ورتي وئي هجي.

(4) يونيورسٽي سنڌ صوبي ۾ يا ٻاهر ڪيمپسز قائم ڪري سگهي ٿي.

يونيورسٽي سمورن درجن، طبقن وغيره لاءِ کليل هوندي
University open to
all classes, creeds,
etc

6. (1) يونيورسٽي ۾ ڪنهن به جنس يا مذهب، نسل، طبقي، رنگ يا ڪنهن به رهائشي هنڌ سان هجي، جيڪي يونيورسٽي طرفان پڙهايا ويندڙ ڪورسن ۾ تعليم وٺڻ جي داخلا لاءِ اهل هجن ۽ اهڙي ڪنهن به شخص کي فقط جنس، مذهب، نسل، طبقي، ذات، درجي يا رنگ جي بنياد تي داخلا کان منع نه ڪيو ويندو. بشريڪ هن دفعي مطابق به شاگردن کي پنهنجي مذهبي حساب سان ڏني ويندڙ تعليم کان نه روڪيو ويندو. اهڙي طريقي، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

(2) جوڙيل ڪاليجن ۽ جوڙيل ادارن ۾ هن ايڪٽ جي فوري طور شروع ٿيڻ کانپوءِ داخلا واري حڪمت عملي ساڳي رهندي، جيستائين سنڊيڪيٽ طرفان متاڻي نه ٿي وڃي.

يونيورسٽي ۾ تدريس
Teaching at the
University

7. مختلف ڪورسز ۾ سموري مڃيل ۽ منظور ڪيل تدريس يونيورسٽي يا ڪاليج طرفان بيان ڪيل طريقي موجب ڏني ويندي ۽ جنهن ۾ شامل ٿي سگهن ٿا، ليڪچرس، ٽيوتوريلس، بحث مباحثا، سيمينار، تجربا، ان سان گڏوگڏ ليباريٽريز، ورڪشاپس، فارمس

۾ عملي ڪم ۽ سکيا جا ٻيا طريقا.

(2) مڃيل ۽ منظور ڪيل تدريس لاءِ ذميوار اٿارٽي

اهڙي هوندي، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

(3) ڪورسز ۽ نصاب اهڙو هوندو، جيئن بيان ڪيو ويو

هجي.

بشرطيڪ بيچلرس ڊگري جي سطح تي سمورين

فيڪلٽيز ۾ هڪ ڊسپلن جنهن کي اسلامڪ ۽

پاڪستان اسٽڊيز ڊسپلن سڏيو ويندو. اهو مسلمان

شاگردن لاءِ لازمي هوندو ۽ غير مسلم شاگردن کي اهڙي

ڊسپلن جي سلسلي ۾ اخلاقيات ۽ پاڪستان اسٽڊيز

جو آپشن هوندو.

باب III

يونيورسٽي جا عملدار

OFFICERS OF THE UNIVERSITY

8. يونيورسٽي جا هيٺيان عملدار هوندا:

(i) چانسلر؛

(ii) پرو چانسلر؛

(iii) وائيس چانسلر؛

(iv) پرو وائيس چانسلر؛

(v) ڊينس؛

(vi) جوڙيل ڪاليجن جا پرنسپال؛

(vii) تدريسي شعبن جا چيئرمين؛

(viii) رجسٽران؛

(ix) امتحانن جو ڪنٽرولر؛

(x) پلاننگ اينڊ ڊولپمينٽ جو ڊائريڪٽر

باب III

يونيورسٽي جا عملدار

يونيورسٽي جا عملدار

Officers of the

University

(xi) ماليات جو ڊائريڪٽر؛

(xii) لائبريرين؛

(xiii) ريزيڊنٽ آڊيٽر؛

(xiv) چيف اڪائونٽنٽ؛

(xv) بروسر؛ ۽

(xvi) اهڙا ٻيا ماڻهو جن کي ضابطن موجب يونيورسٽي

جي عملدار طور بيان ڪيو ويو هجي.

9. (1) سنڌ جو گورنر يونيورسٽي جو چانسلر هوندو.

چانسلر
Chancellor

(2) چانسلر جڏهن موجود هجي، يونيورسٽي جي

ڪانويڪيشن جي صدارت ڪندو.

(3) جيڪڏهن چانسلر مطمئن آهي ته ڪنهن اثارتي

جون ڪارروايون هن ايڪٽ جي گنجائشن، قانونن،

ضابطن يا قاعدن موجب نه آهن ته اهڙي اثارتي يا

عملدار کي سبب ڄاڻائڻ لاءِ طلب ڪرڻ کانپوءِ ته چو نه

اهڙيون ڪارروايون يا حڪم ختم نه ڪيا وڃن، لکت

۾ حڪم ذريعي ڪارروايون ختم ڪري سگهي ٿو.

(4) هر اعزازي ڊگري چانسلر کان تصديق بعد ڏني

ويندي.

(5) چانسلر کي سينيٽ طرفان جمع ڪرايل قانونن

کي منظور ڪرڻ جو اختيار حاصل هوندو يا منظوري

روڪي سگهي ٿو يا ٻيهر غور ڪرڻ لاءِ واپس سينيٽ

ڏانهن اماڻي سگهي ٿو.

(6) چانسلر ڪنهن به شخص کي ڪنهن اثارتي جي

ميمبرشپ تان هٽائي سگهي ٿو، جيڪڏهن اهڙو

شخص:

- (a) ذهني توازن وڄائي ويهي ٿو يا
- (b) ميمبر طور ڪم ڪرڻ کان نااهل ٿي وڃي ٿو يا
- (c) جنهن کي پاڪستان جي ڪنهن عدالت طرفان اخلاقي گستاخي جي ڏوهه ۾ سزا ٻڌائي وئي هجي.
10. (1) چانسلر يونيورسٽي جي معاملن سان لاڳاپيل معائنو
Visitation مسئلي جي جاچ يا پڇا ڳاچا ڪرائي سگهي ٿو ۽ وقت بوقت حڪومت جي مشوري سان اهڙو شخص يا شخصيتون مقرر جاچ لاءِ مقرر ڪري سگهي ٿو:
- (i) يونيورسٽي، ان جون عمارتون، ليباريٽرين لائبريرين ميوزيمس، ورڪشاپس ۽ اوزار؛
- (ii) ڪو ادارو ڪاليج يا هاسٽل يونيورسٽي طرفان سنڀاليل يا مڃتا ڏنل يا الحاق ٿيل؛
- (iii) تدریس ۽ يونيورسٽي طرفان ڪيل ڪو ٻيو ڪم؛
- ۽
- (iv) يونيورسٽي طرفان منعقد ڪيل امتحان.
- (2) چانسلر مٿي ڄاڻايل هر ڪيس جي سلسلي ۾ سنڊيڪيٽ کي جاچ يا چنڊچاڻ ڪرڻ لاءِ نوٽيس ڏئي سگهي ٿو ۽ سنڊيڪيٽ کي اتي نمائندگيءَ ڪرڻ جو حق ڏنو ويندو.
- (3) چانسلر ان سلسلي ۾ ڪيل جاچ ۽ چنڊ چاڻ جي نتيجن تي سنڊيڪيٽ سان ڳالهه ٻولهه ڪندو ۽ سنڊيڪيٽ طرفان راءِ ملڻ کانپوءِ سنڊيڪيٽ کي قدم کڻڻ لاءِ مشورو ڏيندو.
- (4) سنڊيڪيٽ اهڙي قدم بابت چانسلر سان رابطو ڪندي، جيڪڏهن ڪو هجي، جيئن قدم کنيو ويو

هجي يا جاچ يا چندچاڻ جي نتيجي ۾ قدم کڻڻ لاءِ
تجويڙ ڪيو ويو هجي، اهڙي وقت دوران جيئن چانسلر
طرفان ڄاڻايو ويو هجي.

(5) جتي سنڊيڪيٽ ڄاڻايل وقت دوران چانسلر کي
مطمئن ڪندڙ قدم نه ٿي ڪٿي، ته پوءِ چانسلر
سنڊيڪيٽ طرفان جمع ڪرايل وضاحت يا ڪنهن
ريپريزنٽيشن بعد اهڙيون هدايتون جاري ڪري سگهي
ٿو جيئن اهو مناسب سمجهي ۽ وائيس چانسلر اهڙين
هدايتن تي عمل ڪرڻ جو پابند هوندو.

11. (1) لائيو اسٽاڪ ۽ فشريز وارو وزير يونيورسٽي جو
پرو چانسلر هوندو.
پرو چانسلر
Pro Chancellor

(2) چانسلر اهڙيءَ ريت عمل ڪرڻ کان غير حاضر
هجي يا ڪنهن ٻئي سبب جي ڪري ته پرو چانسلر،
چانسلر جا سمورا اختيار استعمال ڪندو ۽ ان جون
سموريون ذميواريون نڀائيندو.

12. (1) هڪ وائيس چانسلر هوندو جيڪو ناميارو
تعليم دان ۽ منفرد منظم هوندو ۽ پاڪستان وٽنري
ميڊيڪل ڪائونسل جو رجسٽرڊ ميمبر هوندو ۽
چانسلر طرفان حڪومت جي مشوري تي چئن سالن
جي عرصي لاءِ مقرر ڪيو ويندو. جيڪو هڪ وڌيڪ
مدي لاءِ اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب وڌائي سگهجي
ٿو جيئن حڪومت طئي ڪري.

(2) ڪنهن به وقت جڏهن وائيس چانسلر جو عهدو
خالي هجي، يا وائيس چانسلر غير حاضر آهي يا
بيماري سبب آفيس جون ذميواريون نڀائڻ کان لاچار
وائيس چانسلر
Vice Chancellor

وائيس چانسلر جا اختيار ۽
 ذميواريون
 Powers and duties of
 the Vice Chancellor

آهي، يا ٻئي ڪنهن سبب جي ڪري ته چانسلر
 حڪومت جي مشوري سان وائيس چانسلر جون
 ذميواريون نڀائڻ لاءِ اهڙا انتظام ڪري سگهي ٿو.

13. (1) وائيس چانسلر يونيورسٽي جو اعليٰ ترين
 تدريسي ۽ انتظامي آفيسر هوندو، ۽ هن ايڪٽ جي
 گنجائشن، قانونن، ضابطن ۽ قاعدن تي عمل ڪندي
 يونيورسٽي جي عام حيثيت ۽ بهتر صورتحال کي هٿي
 وٺرائيندو. هن کي يونيورسٽي جي انتظامي ضابطي
 سميت سمورن عملدارن، استادن ۽ ملازمن تي سمورا
 ضروري اختيار حاصل هوندا.

(2) وائيس چانسلر، چانسلر ۽ پرو چانسلر جي غير
 حاضري ۾، يونيورسٽي جي ڪانوڪيشنز ۽ سينيٽ
 جي گڏجاڻين جي صدارت ڪندو ۽ جيڪڏهن موجود
 هجي، اٿارٽيز جي گڏجاڻين جي صدارت ڪندو جن
 جو اهو چيئرمين آهي ۽ يونيورسٽي جي ڪنهن ٻي
 اٿارٽي يا باڊي جي گڏجاڻيءَ ۾ موجود رهڻ يا صدارت
 ڪرڻ جو مجاز هوندو.

(3) وائيس چانسلر، ڪنهن هنگامي صورتحال ۾،
 جيڪا سندس خيال ۾ تڪڙو قدم گهرندي هجي، اهڙو
 قدم کڻي سگهي ٿو جيئن اهو ضروري سمجهي، جنهن
 کانپوءِ جيترو جلد ممڪن ٿي سگهي، سندس قدم بابت
 عملدار اٿارٽي يا باڊي کي رپورٽ ڪندو جنهن کي
 عام صورت ۾ معاملي کي حل ڪرڻو هيو.

(4) وائيس چانسلر کي اهي اختيار پڻ حاصل هوندا ته:

(i) اهڙيون عارضي آساميون پيدا ڪرڻ ۽ ڀرتي ڪرڻ،

- جن جو مدو ڇهه مهينن کان وڌيڪ نه هجي؛
- (ii) منظور ٿيل بجيت ۾ فراهم ڪيل سموري خرچ جي منظوري ڏيڻ ۽ خرچ جي ساڳين مکيه مدن ۾ فنڊ جي ڦير گهير ڪرڻ؛
- (iii) غير متوقع ڪم لاءِ رقم منظور ڪرڻ جيڪا هڪ لک رپين کان وڌيڪ نه هجي يا ٻيهر ترتيب ڏيڻ، جيڪو بجيت ۾ نه ڄاڻايو ويو هجي ۽ ان بابت بورڊ جي ايندڙ گڏجاڻي ۾ رپورٽ ڪرڻ؛
- (iv) لاڳاپيل اثارتيز طرفان نالن جا پينل ملڻ کانپوءِ يونيورسٽي جي امتحانن لاءِ پيپر سيٽس ۽ ممتحن مقرر ڪرڻ؛
- (v) پيپرس، مارڪس ۽ نتيجن جي چنڊ چاڻ لاءِ اهڙا انتظام ڪرڻ جيئن ضروري هجن؛
- (vi) يونيورسٽي جي استادن، عملدارن ۽ ٻين ملازمن کي پڙهائي، تحقيق، امتحانن ۽ انتظامن ۽ يونيورسٽي جي اهڙن ٻين معاملن جي سلسلي ۾ اهڙا ڪم ڪرائڻ جي هدايت ڪرڻ، جيڪي اهو يونيورسٽي جا مقصد حاصل ڪرڻ لاءِ ضروري سمجهي؛
- (vii) يونيورسٽي جي ڪنهن عملدار يا ملازم کي اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب، جيڪڏهن ڪي هجن، هن ايڪٽ تحت پنهنجي اختيارن منجهان ڪي اختيار منتقل ڪرڻ؛
- (viii) ادائگي جي بي ايس 16 تائين بنيادي اسڪيلس ۾ آسامين تي مقرريون ڪرڻ؛ ۽
- (h) اهڙا ٻيا اختيار ۽ ڪم ڪرڻ ۽ سرانجام ڏيڻ،

پرو وائيس چانسلر
Pro Vice Chancellor

جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

14. (1) چانسلر حڪومت جي صلاح تي ۽ وائيس چانسلر سان مشوري بعد مڪ ڪيمپس يا اضافي ڪيمپس، جيڪڏهن ڪو هجي، يا ٻنهي ڪيمپسز لاءِ گڏيل طور تي يا ڌار ڌار اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب ۽ اهڙي عرصي لاءِ جيڪو هڪ وقت چار سالن کان وڌيڪ نه هجي، جيئن حڪومت طئي ڪري پرو وائيس چانسلر مقرر ڪري سگهجي ٿو.

(2) جتي ذيلي دفعو (1) تحت پرو وائيس چانسلر مقرر ڪيو ويو آهي، اهو جيستائين ڪجهه هن ايڪٽ جي متضاد نه هجي، اهڙا اختيار استعمال ڪري سگهي ٿو ۽ وائيس چانسلر جا ڪم سرانجام ڏئي سگهجي ٿو يا اهڙا ٻيا اختيار يا ڪم ڪمپس جي سلسلي ۾ استعمال ڪري سگهجي ٿو جن لاءِ اهو مقرر ڪيو ويو آهي، جيڪي چانسلر کيس منتقل ڪري.

(3) پرو وائيس چانسلر، جيڪڏهن مقرر ڪيو ويو آهي، سينيٽ، سنڊيڪيٽ ۽ اڪيڊمڪ ڪائونسل جو ايڪس آفيشو ميمبر هوندو.

رجسٽرار
Registrar

15. (1) رجسٽرار يونيورسٽي جو ڪل وقتي عملدار هوندو ۽ چانسلر طرفان اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب مقرر ڪيو ويندو، جيئن اهو طئي ڪري.

(2) رجسٽرار هي ڪم ڪندو:

(a) ٽن سالن جي عرصي لاءِ عهدو رکندو. مدو ختم ٿيڻ تي ٻيهر مقرر ٿي سگهي ٿو.

(b) يونيورسٽي جي عام مهر ۽ تعليمي رڪارڊس جو

ماليات جو ڊائريڪٽر
Director of Finance

ريزيڊنٽ آڊيٽر

سنيپالينڊ ٿهندو.

(c) بيان ڪيل طريقي موجب رجسٽرڊ گريجوئيٽ جو رجسٽر ٺاهيندو.

(d) مختلف اثارتيز جي ميمبرن جون ڄاڻايل طريقي موجب چونڊون ڪرائيندو. ۽

(e) اهڙيون ٻيون ذميواريون سرانجام ڏيندو جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

16. (1) ڊائريڪٽر آف فنانس يونيورسٽي جو ڪل وقتي عملدار هوندو ۽ چانسلر طرفان حڪومت جي صلاح تي اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب مقرر ڪيو ويندو جيئن اهو طئي ڪري.

(2) ڊائريڪٽر آف فنانس هي ڪم ڪندو:

(a) يونيورسٽي جي ملڪيت، ماليات ۽ سيڙپڪاري سنيپاليندو.

(b) يونيورسٽي جي سالياني ۽ نظرثاني ٿيل بجيت جا ڪاٿا تيار ڪندو ۽ انهن کي ماليات ڪميٽي، سنڊيڪيٽ ۽ سينيٽ جي سامهون پيش ڪندو.

(c) اها پڪ ڪندو ته يونيورسٽي جا فنڊس انهن مقصدن لاءِ استعمال ٿي رهيا آهن، جن لاءِ اهي جاري ڪيا ويا آهن؛ ۽

(d) اهو اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيندو جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

(3) ڊائريڪٽر فنانس جي چيف اڪائونٽنٽ ۽ ريزيڊنٽ آڊيٽر طرفان مدد ڪئي ويندي.

17. (1) ريزيڊنٽ آفيسر يونيورسٽي جو ڪل وقتي

The Resident Auditor	عملدار هوندو ۽ چانسلر طرفان حڪومت جي صلاح سان اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب مقرر ڪيو ويندو جيئن اهو طئي ڪري. (2) ريزيڊنٽ آڊيٽر يونيورسٽي جي اڪائونٽس جي آڊيٽنگ سان لاڳاپيل سمورن معاملن جو ذميوار هوندو ۽ اهڙيون ذميواريون سرانجام ڏيندو جيئن بيان ڪيو ويو هجي.
Controller of Examinations	18. امتحانن جو ڪنٽرولر يونيورسٽي جو ڪل وقتي عملدار هوندو ۽ چانسلر طرفان حڪومت جي صلاح سان مقرر ڪيو ويندو ۽ امتحانن سان لاڳاپيل سمورن معاملن لاءِ ذميدار هوندو ۽ اهڙيون ذميواريون سرانجام ڏيندو جيئن بيان ڪيو ويو هجي.
The Director of Planning and Development	19. ڊائريڪٽر پلاننگ ۽ ڊولپمينٽ يونيورسٽي جو ڪل وقتي عملدار هوندو ۽ حڪومت طرفان اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب مقرر ڪيو ويندو جيئن اها طئي ڪري.
Other Whole time Officers	20. دفعو 8 ۾ ڄاڻايل ٻيا سمورا عملدار حڪومت طرفان بااختيار بڻايل عملدار يا اتارتي طرفان اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب مقرر ڪيا ويندا جيئن اها طئي ڪري. اهي پنهنجون ذميواريون ادا ڪندا جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

باب IV_

يونيورسٽي جون اتارڻيز

باب IV_

يونيورسٽي جون اختياريون

اٿارٽيز

Authorities

AUTHORITIES OF THE UNIVERSITY

21. يونيورسٽي جون هيٺيون اٿارٽيز هونديون:

(i) سينيٽ؛

(ii) سنڊيڪيٽ؛

(iii) اڪيڊمڪ ڪائونسل؛

(iv) بورڊس آف فيڪلٽيز؛

(v) بورڊس آف اسٽڊيز؛

(vi) سليڪشن بورڊ؛

(vii) ايدوانسڊ اسٽڊيز اينڊ ريسرچ بورڊ؛

(viii) فنانس اينڊ پلاننگ ڪميٽي؛

(ix) الحاق ڪميٽي؛

(x) ڊسپلن ڪميٽي؛ ۽

(xi) اهڙيون ٻيون اٿارٽيز جيئن اسٽيچوٽس ۾ بيان

ڪيو ويو هجي.

سينيٽ

Senate

22. (1) سينيٽ هيٺين تي مشتمل هوندي:

(i) چانسلر؛

(ii) پرو چانسلر؛

(iii) وائيس چانسلر؛

(iv) پرو وائيس چانسلر، جيڪڏهن مقرر ڪيو ويو

هجي؛

(v) سنڊيڪيٽ جا ميمبر؛

(vi) ڊينس؛

(vii) ڊائريڪٽرس؛

(viii) جوڙيل ڪاليجن جا پرنسپال؛

- (ix) يونيورسٽي پروفيسرس ۽ اميريتس پروفيسرس؛
- (x) تدريسي شعبن جا چيئرمين؛
- (xi) شاگردن جي معاملن جو عملدار يا استاد انچارج (ڪهڙو به عهدو سڏيو ويندو هجي)؛
- (xii) يونيورسٽي جي دائره اختيار ۾ ايندڙ بورڊس آف انٽرميڊيئيٽ اينڊ سيڪنڊري ايجوڪيشن جا چيئرمين؛
- (xiii) هڪ رجسٽرڊ گريجوئيٽ اهڙن سمورن گريجوئيٽس طرفان انهن منجهان چونڊيو ويندو؛
- (xiv) ترقي پسند لائيو اسٽاڪ فارمرس ۽ وٽنري ۽ اينيمل سائنسز ۾ ماهر ۽ ماڻهو چانسلر طرفان وائيس چانسلر جي سفارش تي نامزد ڪيا ويندا؛
- (xv) رجسٽران؛
- (xvi) ماليات جو ڊائريڪٽر؛
- (xvii) امتحانن جو ڪنٽرولر؛ ۽
- (xviii) لائبريرين؛
- (2) چانسلر يا سندس غير حاضري ۾، پرو چانسلر يا ٻنهي جي غير حاضري ۾، وائيس چانسلر سينيٽ جو چيئرمين هوندو.
- (3) ايڪس آفيسو ميمبرن کانسواءِ سينيٽ جا ميمبر تن سالن جي عرصي لاءِ عهدو رکندا ۽ جيڪڏهن اهڙي ميمبر جو عهدو اهڙي مدي جي پوري ٿيڻ کان اڳ خالي ٿئي ٿو ته اهڙي آسامي ذيلي دفعو (1) تحت پري ويندي ۽ اهڙي آسامي تي مقرر ڪيل ميمبر رهيل مدي لاءِ عهدو سنڀاليندو.

سينيت جا اختيار ۽ ڪم
Powers and
Functions of the
Senate

(4) سينيت هر سال گهٽ ۾ گهٽ ٻه ڀيرا گڏجاڻي ڪندي اهڙين تاريخن تي جيڪي وائيس چانسلر طرفان چانسلر جي منظوري سان طئي ڪيون وڃن.

(5) سينيت جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم سمورن ميمبرن جي هڪ ڀاڱي تي برابر هوندو جنهن جي نسبت هڪ برابر ڳڻي ويندي.

23. هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب، سينيت کي هيٺيان اختيار حاصل هوندا:

(a) سنڊيڪيٽ طرفان تجويز ڪيل قانونن جي ڊرافٽس کي تسليم ڪرڻ ۽ دفعه 30 جي ذيلي دفعه (2) ۾ ڄاڻايل طريقي موجب انهن کي نڪال ڪرڻ؛

(b) سالياني رپورٽ، اڪائونٽس جي سالياني اسٽيٽمينٽ ۽ ساليانن ۽ نظرثاني ٿيل بجيٽ کائن تي غور ڪرڻ ۽ ٺهراءُ منظور ڪرڻ؛

(c) هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب سنڊيڪيٽ ۽ ٻين اثارتيز جا ميمبر مقرر ڪرڻ؛

(d) پنهنجا ڪي به اختيار اثارتي يا عملداري ڪميٽي يا ذيلي ڪميٽي حوالي ڪرڻ؛ ۽

(e) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيڪي قانونن ۾ بيان ڪيا ويا هجن.

سنڊيڪيٽ
The Syndicate

24. (1) سنڊيڪيٽ هيٺين تي مشتمل هوندي:

(i) وائيس چانسلر، جيڪو چيئرمين هوندو؛
(ii) پرو وائيس چانسلر، جيڪڏهن مقرر ڪيو ويو هجي؛

(iii) صوبائي اسيمبلي جو هڪ ميمبر صوبائي

- اسيمبلي جي اسپيڪر طرفان نامزد ڪيو ويندو.
- (iv) سينيٽ جا ٻه ميمبر سينيٽ طرفان چونڊيا ويندا؛
- (v) چيف جسٽس طرفان نامزد ڪيل هاءِ ڪورٽ جو هڪ جج؛
- (vi) لائيو اسٽاڪ ۽ فشريز ڊپارٽمينٽ، حڪومت سنڌ جو سيڪريٽري يا سندس نامزد ڪيل جيڪو ايڊيشنل سيڪريٽري جي رينڪ کان گهٽ نه هجي؛
- (vii) هائير ايجوڪيشن ڪميشن جو هڪ نامزد ڪيل؛
- (viii) هڪ ڊين چانسلر طرفان وائيس چانسلر جي سفارش تي نامزد ڪيو ويندو.
- (ix) هڪ پروفيسر يونيورسٽي جي پروفيسرن طرفان پاڻ منجهان چونڊيو ويندو.
- (x) هڪ ايسوسيئيٽ پروفيسر يونيورسٽي جي ايسوسيئيٽ پروفيسرن طرفان پاڻ منجهان چونڊيو ويندو.
- (xi) اسسٽنٽ پروفيسرن طرفان يونيورسٽي جو هڪ اسسٽنٽ پروفيسر پاڻ منجهان چونڊيو ويندو.
- (xii) هڪ ليڪچرر جنهن کي ملازمت جو گهٽ ۾ گهٽ ٻن سالن جو تجربو هجي يونيورسٽي جي ليڪچرن طرفان پاڻ منجهان چونڊيو ويندو.
- (xiii) ترقي پسند لائيو اسٽاڪ فارمرس ۽ وٽنري ۽ اينيمل سائنسز ۾ ماهر ٻه ماڻهو چانسلر طرفان وائيس چانسلر جي سفارش تي نامزد ڪيا ويندا؛
- (xiv) الحاق ٿيل ڪاليج جو هڪ پرنسپال،

جيڪڏهن ڪو هجي ۽ جوڙيل ڪاليجن جا پرنسپال ۽

(XV) هڪ عالم ۽ هڪ عورت جيڪي ڪنهن تعليمي اداري ۾ ملازمت نه ڪندا هجن چانسلر طرفان وائيس چانسلر جي سفارش تي نامزد ڪيا ويندا.

(2) ايڪس آفيسو ميمبرن ڪانسواءِ سنڊيڪيٽ جا ميمبر تن سالن جي عرصي لاءِ عهدو رکندا ۽ جيڪڏهن اهڙي ميمبر جو عهدو اهڙي مدي جي پوري ٿيڻ کان اڳ خالي ٿئي ٿو ته اهڙي آسامي ذيلي دفعو (1) تحت پري ويندي ۽ اهڙي آسامي تي مقرر ڪيل ميمبر رهيل مدي لاءِ عهدو سنڀاليندو.

(3) سنڊيڪيٽ جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم ڪل ميمبرن جي اڌ برابر هوندو جنهن جي نسبت هڪ برابر ڳڻي ويندي.

25. (1) سنڊيڪيٽ يونيورسٽي جي ايگزيڪيوٽو باڊي هوندي ۽ هن ايڪٽ جي گنجائشن ۽ قانونن موجب يونيورسٽي جي معاملن ۽ ملڪيت جي انتظام تي عام نظرداري هوندي.

سنڊيڪيٽ جا اختيار ۽
ذميداريون
Powers and duties of
Syndicate

(2) مٿي چاڻايل اختيارن جي عام حيثيت سان تضاد ڪانسواءِ سنڊيڪيٽ کي هيٺيان اختيار حاصل هوندا:
(a) طريقو طئي ڪرڻ، تحويل ۾ ڏيڻ ۽ يونيورسٽي جي عام مهر کي استعمال ۾ آڻڻ؛

(b) تدريس، تحقيق ۽ اشاعت جي معيارن کي ترقي وٺرائڻ لاءِ اثرائتا اپاءَ وٺڻ؛

(c) يونيورسٽي طرفان ڪنهن به سلسلي ۾ منقول يا غير

منقولہ ملکیت رکٲ، سٲپالٲ، وٲٲ، حاصل ڪرٲ يا وڪري يا ٻئي ڪنهن طريقي منتقل ڪرٲ؛

(d) يونيورسٽي طرفان فنڊس رکٲ، انتظام ڪرٲ ۽ ضابطو رکٲ ۽ فنانس ۽ پلاننگ ڪميٽيز جي مشوري ڪي مان ڏيندي اهڙا فنڊس گورنمينٽ سڪيورٽيز ۽ اهڙين ٻين سڪيورٽيز ۾ سيڙائڻ جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛

(e) سالياني ۽ نظرثاني ٿيل بجيت جي ڪاٺن تي غور ڪرٲ ۽ ان سلسلي ۾ سينيٽ ڪي مشورو ڏيڻ، ۽ خرچ جي ميجر هيڊ مان ٻئي ڏانهن فنڊس ڪي ٻيهر وٺڻ وڃڻ؛

(f) يونيورسٽي طرفان حاصل ڪيل يا خرچ ڪيل سمورين رومن جي اڪائونٽس ۽ يونيورسٽي جي اثاثن ۽ وسيلن جا حساب ڪتاب تيار ڪرٲ؛

(g) يونيورسٽي جي طرفان ٺيڪا منظور ڪرٲ، مڪمل ڪرٲ، تبديل ڪرٲ يا رد ڪرٲ؛

(h) يونيورسٽي لاءِ گهريل عمارتون ۽ ٻيا احاطا، لائبريرين فرنيچر، سامان، اوزار ۽ اهڙيون ٻيون شيون مهيا ڪرٲ؛

(i) رهائش جا هالس ۽ هاسٽلس قائم ڪرٲ ۽ سٲپالٲ ۽ شاگردن جي رهائش لاءِ هاسٽلس يا لاجنگس جي منظوري ڏيڻ يا لائسنس جاري ڪرٲ؛

(j) ڪاليجن ڪي الحاق ڏيڻ ۽ الحاق ختم ڪرٲ؛

(k) تعليمي ادارن ڪي يونيورسٽي جون مراعتون ڏيڻ يا اهڙيون مراعتون ختم ڪرٲ؛

- (l) ڪاليجن ۽ تدريسي شعبن جي جاچ ڪرائڻ؛
- (m) اهڙين انتظامي، تدريسي، تحقيقي يا ٻين عهدن کي پيدا ڪرڻ، سسپينڊ يا ختم ڪرڻ، جيئن ضروري هجي؛
- (n) پروفيسر شپس، ايسوسيئيٽ پروفيسر شپس، اسٽنٽ پروفيسر شپس، ليڪچرر شپس ۽ ٻيون تدريس جون آساميون پيدا ڪرڻ يا اهڙين آسامين کي سسپينڊ يا ختم ڪرڻ؛
- (o) سليڪشن بورڊ جي سفارش تي بي ايس 17 ۽ ان کان مٿي آسامين تي يونيورسٽي جا استاد ۽ ملازم مقرر ڪرڻ؛
- (p) ناميارا ۽ منفرد پروفيسر اهڙين شرطن ۽ ضابطن موجب مقرر ڪرڻ، جيئن بيان ڪيو ويو هجي؛
- (q) عملدارن (سواءِ وائيس چانسلر جي)، استادن ۽ ٻين ملازمن کي ڄاڻايل طريقيڪار موجب سسپينڊ ڪرڻ، سزا ڏيڻ ۽ ملازمت کان برطرف ڪرڻ؛
- (r) هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب مختلف اثارتيز ۾ ميمبر مقرر ڪرڻ؛
- (s) بيان ڪيل شرطن موجب چانسلر جي منظوري سان اعزازي ڊگريون ڏيڻ؛
- (t) سينيٽ کي جمع ڪرائڻ لاءِ اسٽيپوٽس جا ڊرافٽس تجويز ڪرڻ؛
- (u) دفعو 28 جي ذيلي دفعو (2) ۾ بيان ڪيل طريقي موجب اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان جوڙيل ضابطن تحت غور ڪرڻ ۽ منهن ڏيڻ؛ بشرطيڪ سنڊيڪيٽ

پنهنجي ضرورت موجب ضابطا جوڙي سگهي ٿي ۽ اڪيڊمڪ ڪائونسل جي مشوري بعد انهن جي منظوري ڏئي سگهي ٿي؛

(V) سينيٽ طرفان طلب ڪيل ڪنهن معاملي تي رپورٽ جمع ڪرائڻ؛

(W) يونيورسٽي سان لاڳاپيل ٻين سمورن معاملن کي هلائڻ، طئي ڪرڻ ۽ انتظام ڪرڻ، ۽ ان سلسلي ۾ ٻيا سمورا اختيار استعمال ڪرڻ؛

(X) يونيورسٽي جي عملدارن، استادن ۽ ٻين ملازمن جون ذميواريون بيان ڪرڻ؛

(Y) پنهنجا اختيار ڪنهن اثارتي يا عملدار يا ڪميٽي يا ذيلي ڪميٽي کي منتقل ڪرڻ؛

(Z) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيڪي هن ايڪٽ جي ٻين گنجائشن تحت سونپيا ويا هجن يا قانونن موجب سونپي سگهجن ٿا.

اڪيڊمڪ ڪائونسل
Academic Council

26. (1) اڪيڊمڪ ڪائونسل مشتمل هوندي؛

(i) وائيس چانسلر، جيڪو چيئرمين هوندو؛

(ii) پرو وائيس چانسلر، جيڪڏهن مقرر ڪيو ويو

هجي؛

(iii) ڊينس؛

(iv) ادارن جا ڊائريڪٽرس؛

(v) جوڙيل ڪاليجن جا پرنسپالس؛

(vi) پروفيسرس اميريٽس سميت يونيورسٽي جا

پروفيسرس؛

(vii) تدريسي شعبن جا چيئرمين؛

(viii) الحاق ٿيل ڪاليجن جا سمورا پرنسپالس،
جيڪڏهن ڪي هجن؛

(ix) رجسٽران؛

(x) لائبريرين؛

(xi) امتحانن جو ڪنٽرولر؛

(xii) ٻه وٽرنري اينيمل سائنسدان چانسلر طرفان
وائيس چانسلر جي سفارش تي نامزد ڪيا ويندا؛

(xiii) پاڪستان وٽرنري ميڊيڪل ڪائونسل جو
هڪ نامزد ڪيل.

(2) ايڪس آفيشو ميمبرن کانسواءِ مقرر ڪيل ميمبر
ٽن سالن لاءِ عهدو رکندا ۽ جيڪڏهن اهڙي ڪنهن
ميمبر جو عهدو مدو ختم ٿيڻ کان اڳ خالي ٿئي ٿو ته
اهڙي آسامي ذيلي دفعي (1) تحت پري ويندي ۽ مقرر
ڪيل ميمبر اهڙي آسامي تي رهيل مدي تائين رهي
سگهندو.

(3) اڪيڊمڪ ڪائونسل جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم
ڪل ميمبرن جي هڪ ڀاڱي تي برابر هوندو.

27.(1) اڪيڊمڪ ڪائونسل يونيورسٽي جي
اڪيڊمڪ باڊي هوندي، ۽ هن ايڪٽ جي گنجائشن ۽
قانونن موجب، تدريس، اسڪالر شپ، تحقيق ۽
امتحانن جي خاص معيارن موجب رڪن، ۽ هلائڻ ۽
يونيورسٽي ۽ ڪاليجن جي تدريسي سرگرمين کي
هٿي وٺرائڻ جو اختيار حاصل هوندو.

(2) خاص طور تي ۽ مٿي ڄاڻايل گنجائشن جي عام
حيثيت سان تضاد کانسواءِ، ڪائونسل کي هيٺيان

اڪيڊمڪ ڪائونسل جا
اختيار ۽ ذميواريون
Powers and duties of
the Academic
Council

اختيار حاصل هوندا:

- (a) سنڊيڪيٽ کي تدريسي معاملن ۾ صلاح ڏيڻ؛
- (b) تدريس، تحقيق ۽ امتحانن جو انتظام ڪرڻ؛
- (c) شاگردن کي پڙهائي جي ڪورسز ۽ امتحانن ۾ ويهڻ لاءِ داخلا ڏيڻ؛
- (c) بورڊ کي فيڪلٽيز تدريسي شعبن، ادارن ۽ بورڊ آف اسٽڊيز جي جوڙجڪ ۽ تنظيم سازي لاءِ اسڪيمون آڇڻ؛
- (d) اسٽوڊنٽ شپس، اسڪالر شپس، ميڊلس ۽ انعامن جو انتظام ڪرڻ؛
- (e) يونيورسٽي جي شاگردن جي چال چلت ۽ نظم و ضبط جو خيال ڪرڻ؛
- (f) سنڊيڪيٽ کي فيڪلٽيز تدريسي شعبن ۽ بورڊ آف اسٽڊيز جوڙڻ ۽ انتظام ڪرڻ لاءِ تجويز ڏيڻ؛
- (g) سنڊيڪيٽ جي غور ۽ منظوري لاءِ ضابطا تيار ڪرڻ؛
- (h) بورڊ آف فيڪلٽيز ۽ بورڊ آف اسٽڊيز جي سفارشن تي ضابطا جوڙڻ، جنهن ۾ پڙهائي جا ڪورسز ۽ يونيورسٽي جي سمورن امتحانن لاءِ نصاب به هوندو؛ بشرطيڪ جيڪڏهن بورڊس آف فيڪلٽيز ۽ بورڊس آف اسٽڊيز جون سفارشون ڄاڻايل تاريخ تائين وصول نه ٿيون ٿين، اڪيڊمڪ ڪائونسل، سنڊيڪيٽ جي منظوري سان، ايندڙ سال لاءِ پڙهائي جا ڪورس جاري رکندي جيڪي اڳواٽ امتحانن لاءِ بيان ڪيا ويا آهن؛
- (i) ٻين يونيورسٽيز ۽ امتحاني باڊيز جي امتحانن کي

	يونيورسٽي جي امتحانن برابر توثيق ڪرڻ؛ (j) هن ايڪٽ جي گنجائشن تحت مختلف اٿارٽيز ۾ ميمبر مقرر ڪرڻ؛ (k) يونيورسٽي ۾ تدريس ۽ تحقيق جي منصوبابندي ۽ ترقي لاءِ تجويزن تي غور ڪرڻ ۽ تجويزون جوڙڻ؛ (l) ملڪ ۽ پرڏيهه ۾ ننڍي مدي ۽ وڏي مدي وارن تربيتي پروگرامن ۽ ڪورسز جو انتظام ڪرڻ، جيئن قاعدن ۾ بيان ڪيو ويو هجي؛ ۽ (h) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيئن قانونن ۾ بيان ڪيا ويا هجن.
ٻين اٿارٽيز جي جوڙجڪ، ڪم ۽ اختيار Constitution, functions and powers of other Authorities	28. اٿارٽيز جي جوڙجڪ، ڪم ۽ اختيار جن لاءِ هن ايڪٽ ۾ ڪا خاص گنجائش نه جوڙي وئي هجي، اهي ايئن هوندا جيئن قانونن ۾ بيان ڪيو ويو هجي؛
ڪجهه اٿارٽيز طرفان ڪميٽين جي مقرري Appointment of committees by certain Authorities	29. ڪا اٿارٽي، وقت بوقت اهڙيون اسٽينڊنگ، اسپيشل يا ايڊوائيزري ڪميٽيون جوڙي سگهي ٿي، جيئن اها مناسب سمجهي ۽ ماڻهو ڪميٽي جي ميمبر طور مقرر ڪري سگهي ٿي، جيڪي اهڙين اختيارين جا ميمبر نه هجن.
باب V_	باب V_ اسٽيچوٽس، ضابطا ۽ قاعدا

STATUTES, REGULATIONS AND RULES

30. (1) هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب، هيٺ بيان ڪيل سمورن معاملن يا انهن مان ڪنهن هڪ لاءِ اسٽيچوٽس جوڙي سگهجن ٿا:

(a) يونيورسٽي جي ملازمن جي ملازمت جا شرط ۽ ضابطا جوڙڻ، بشمول پي اسڪيل، پينشن جي جوڙجڪ، انشورنس، گريجوئيٽي، پروويڊنٽ فنڊ، بينيوولينٽ فنڊ ۽ ٻين لاڳاپيل فائدين لاءِ؛

(b) تعليمي ادارن جو الحاق ۽ الحاق ختم ڪرڻ ۽ لاڳاپيل معاملن؛

(c) رجسٽرڊ گريجوئيٽس جو رڪارڊ تيار ڪرڻ؛

(d) فيڪلٽيز تدريسي شعبن ۽ ٻين اڪيڊمڪ يونٽس ۽ ڊويزنس جو قيام؛

(e) عملدارن ۽ استادن جا اختيار ۽ ذميداريون؛

(f) پڙهائي ۽ تحقيق جون اسڪيمون، بشمول ڪورسز جي عرصي، مضمونن جي انگ يا امتحانن جي پيپرس جي؛

(g) شرطن جن تحت يونيورسٽي ٻين پبلڪ يا پرائيوٽ آرگنائيزيشنز سان تدریس، تحقيق ۽ ٻين عالماڻين سرگرمين جي انتظامن ۾ داخل ٿي سگهي ٿي؛

(h) پروفيسرز اميرٽس جي مقرري جا شرط ۽ اعزازي ڊگريون ڏيڻ؛

(i) يونيورسٽي جي ملازمن جي صلاحيت ۽ نظم و ضبط؛

(j) ڪورسز جي عرصي ۽ مضمونن جي انگ ۽ امتحانن لاءِ پيپرس سميت پڙهائي جون عام اسڪيمون؛

(k) يونيورسٽي جون ملڪيتون ۽ سيڙپڪاري حاصل ڪرڻ ۽ انتظام ڪرڻ؛ ۽

(l) هن ايڪٽ تحت پيا سمورا معاملو جيڪي قانونن موجب بيان ڪرڻا يا هلائڻا آهن.

(2) سنڊيڪيٽ ڪن به قانونن لاءِ تجويزون جوڙي سينيٽ کي پيش ڪندي، جيڪا تجويزن تي غور ڪرڻ بعد تبديلين سان يا بنا تبديلين جي منظور ڪري سگهي ٿي يا ٻيهر غور ڪرڻ لاءِ سنڊيڪيٽ ڏانهن واپس اماڻي سگهي ٿي.

(3) ڪو به قانون موثر نه هوندو، جيستائين چانسلر طرفان منظور نه ڪيو وڃي.

31. (1) هن ايڪٽ جي گنجائشن ۽ قانون موجب ضابطا
Regulations هيٺين سمورن يا انهن مان ڪن معاملن لاءِ ضابطا جوڙيا ويندا، يعني:

(a) يونيورسٽي جي ڊگري، ڊپلوما ۽ سرٽيفڪيٽن لاءِ نصاب ۽ ڪورسز آف اسٽڊيز ۽ تحقيقي پروگرام؛

(b) يونيورسٽي ۾ شاگردن جي داخلا؛

(c) امتحان منعقد ڪرڻ ۽ نظرداري ڪرڻ، ممتحن جي مقرري، چنڊ چاڻ، ٽيبلشن ۽ نتيجن جو اعلان ڪرڻ؛

(d) شرطن جن تحت شاگردن کي يونيورسٽي جي ڪورسز ۽ امتحانن لاءِ داخلا ڏني ويندي ۽ جيڪي ڊگري، ڊپلوما ۽ سرٽيفڪيٽن لاءِ اهل ٿيندا؛

(e) مختلف ڪورسز ۾ داخلا، امتحانن ۽ هاسٽلس لاءِ
فيس طئي ڪرڻ ۽ انهن جي اوڳاڙي ڪرڻ؛

(f) شاگردن ۽ تحقيقي عالمن لاءِ فيلوشپس، اسڪالر
شپس، انعام ميڊلس، اعزازيه ۽ ٻي مالي مدد فراهم
ڪرڻ؛

(g) يونيورسٽي جي ڪورسز آف اسٽڊي ۽ امتحانن ۾
داخلا لاءِ شاگردن طرفان فيس ۽ ٻيون ادائگيون جيڪي
ڪيون وينديون؛

(h) يونيورسٽي جي شاگردن جو نظم و ضبط؛

(i) يونيورسٽي يا ڪاليجن جي شاگردن جي رهائش جا
شرط، بشمول رهائش جي هالس ۽ هاسٽلس ۾ رهائش لاءِ
فيس لڳائڻ جي؛

(j) شرط جن تحت ڪو شخص ڊگري حاصل ڪرڻ لاءِ
ڪو شخص آزاداڻي تحقيق جاري رکي سگهي ٿو؛
(k) وظيفا ۽ فري ۽ هاف فري اسٽوڊنٽ شپس ڏيڻ؛

(l) اڪيڊمڪ ڪاسٽيوم؛

(m) لائبريري جو استعمال؛

(n) تدريسي شعبن ۽ بورڊس آف اسٽڊيز جي جوڙجڪ؛

۽

(o) پيا سمورا معاملو جيڪي هن ايڪٽ، يا قانونن
ذريعي يا ضابطن موجب بيان ٿيڻا آهن.

(2) سنڊيڪيٽ کي ان کي جمع ڪرايل ضابطا منظور
ڪرڻ يا ٻيهر غور ڪرڻ لاءِ اڪيڊمڪ ڪائونسل کي
واپس اماڻڻ جو اختيار حاصل هوندو.

(3) ڪو به ضابطو تيسٽائين موثر نه هوندو جيستائين

استيڇوٽس ۽ ضابطن جي
ترميم ۽ منسوخ
Amendment and
repeal of statutes and
regulations

قاعدا
Rules

VI_ باب
تعليمي ادارن جو

ان جي سنڊيڪيٽ طرفان منظوري نه ڏني وڃي.

32. قانونن ۽ ضابطن ۾ واڌاري، ترميم ڪرڻ يا منسوخ ڪرڻ جو طريقو ڪار ساڳيو هوندو جيڪو قانونن ۽ ضابطن جي جوڙڻ ۽ ٺاهڻ لاءِ ترتيبوار بيان ڪيل آهي.

33. (1) اختيارين ۽ يونيورسٽي جون پيون باڊيز هن ايڪٽ، استيڇوٽس ۽ ضابطن موجب انهن جي ڪاروهنوار ۽ گڏجاڻين جي وقت ۽ هنڌ ۽ لاڳاپيل معاملن لاءِ قاعدا جوڙي سگهن ٿيون؛

بشرطيڪ سنڊيڪيٽ سواءِ سينيٽ جي ٻي ڪنهن اختياري يا باڊي طرفان هن دفعي تحت جوڙيل ڪن به قاعدن ۾ ترميم ڪرڻ يا انهن کي ختم ڪرڻ جي هدايت ڪري سگهي ٿي؛

بشرطيڪ وڌيڪ ته جيڪڏهن اهڙي اختياري يا باڊي اهڙين هدايتن سان مطمئن نه آهي ته اها سينيٽ کي اپيل ڪري سگهي ٿي، جنهن جو فيصلو حتمي هوندو.

(2) سنڊيڪيٽ يونيورسٽي سان لاڳاپيل ڪنهن معاملي بابت قاعدا جوڙي سگهي ٿي، جيڪي خاص طور تي هن ايڪٽ، قانونن ۽ ضابطن ۾ بيان نه ڪيا ويا هجن.

باب VI_

تعليمي ادارن جو يونيورسٽي ۾ الحاق

AFFILIATION OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS

34. (1) يونيورسٽي سان الحاق چاهيندڙ تعليمي ادارو مطمئن ڪرڻ لاءِ يونيورسٽي کي درخواست ڏيندو ته:

(i) تعليمي ادارو حڪومت جي انتظام هيٺ آهي يا ان لاءِ مستقل بنيادن تي جوڙيل گورننگ باڊي آهي؛

(ii) تعليمي اداري جا مالي وسيلا اداري جي مرمت ۽ جوڳي نموني ڪم جاري رکڻ لاءِ ڪافي آهن؛

(iii) تعليمي اداري جي پڙهائيندڙ ۽ ٻئي اسٽاف جي سگهه، تعليمي قابليت ۽ ملازمت جا شرط ۽ ضابطا بيان ڪيل ڪورسز آف اسٽڊيز ۽ تعليمي اداري جي تربيت جي مقصد لاءِ مطمئن ڪندڙ آهن؛

(iv) تعليمي اداري کي پنهنجي ملازمن جي ڪم ڪار ۽ نظم و ضبط کي سنڀالڻ لاءِ جوڳا قاعدا آهن؛

(v) عمارت جنهن جڳهه تي تعليمي ادارو قائم ٿيڻو آهي، اها موزون آهي ۽ قانونن ۽ قاعدن موجب شاگردن جي رهائش لاءِ گنجائشون جوڙيون وينديون، جيڪي پنهنجي والدين يا سنڀاليندڙ سان گڏ تعليمي اداري يا هاسٽلس يا ان طرفان منظور ڪيل رهائش جي جڳهن ۾ نه رهي سگهندا هوندا، نظرداري ۽ شاگردن جي طبي ۽ عام پلائيءَ جي سلسلي ۾؛

(vi) لائبريري ۽ لائبريري جي ججهي انداز ۾ خدمتن لاءِ گنجائشون جوڙيون ويون آهن؛

(vii) جتي تجرباتي سائنسز جي ڪنهن شاخ ۾ الحاق گهربل هجي، اتي ان سائنس جي شاخ ۾ تعليم لاءِ مڪمل پريل ليباريٽري، ميوزيم ۽ ٻين عملي ڪم جي

هندن سان گڏ تعليم لاءِ انتظام ڪيا ويا آهن؛
 (viii) ضروري گنجائش، جيئن حالتون اجازت ڏين،
 پرنسپال جي رهائش ۽ تدريسي عملي جي ميمبرن جي
 رهائش لاءِ ڪاليج ۾ يا ڪاليج ڀرسان يا شاگردن جي
 رهائش لاءِ فراهم ڪيل جڳهه ڀرسان جوڙي ويندي؛ ۽
 (ix) تعليمي اداري جو الحاق، گنجائش موجب ڀر ۾
 موجود ڪنهن ٻئي تعليمي اداري جي شاگردن جي
 تعليم يا نظم و ضبط جي مفادن لاءِ نقصانڪار نه
 هوندو.

(2) نفاذ ۾ وڌيڪ اهو شامل هوندو ته تعليمي ادارو جي
 الحاق بعد ڪا منتقلي، ڪي انتظامي ۽ تدريسي عملي
 ۾ تبديليون آنديون ويون آهن، انهن بابت يونيورسٽي
 کي رپورٽ ڪيو ويندو ۽ تبديل ڪيل نئون تدريسي
 عملو اهڙي قابليت رکندو، جيئن بيان ڪيل آهي يا
 جيئن بيان ڪيو وڃي.

(3) هڪ تعليمي اداري جي الحاق بابت درخواست
 جي نڪال جو طريقيڪار اهڙيءَ ريت هوندو، جيئن
 بيان ڪيو ويو هجي.

(4) سنڊيڪيٽ الحاق ڪميتي جي سفارش تي
 تعليمي اداري کي الحاق ڏئي يا الحاق کان انڪار
 ڪري سگهي ٿي.

بشرطيڪ الحاق کان تيستائين انڪار نه ڪيو ويندو
 يا ختم نه ڪيو ويندو جيستائين تجويز ڪيل فيصلو
 خلاف اداري کي رپريزنٽيشن پيش ڪرڻ جو موقعو
 فراهم نه ڪيو وڃي.

35. جتي ڪو تعليمي ادارو پڙهائي جا ڪورسز شامل ڪرڻ جي خواهش ڪري ٿو جن جي سلسلي ۾ ان کي الحاق ڏنو ويو آهي ته دفعو 34 جي ذيلي دفعو (3) ۾ ڄاڻايل طريقن تي عمل ڪيو ويندو.

الحاق ٿيل ادارن طرفان
ڪورسز جو اضافو
Addition of courses
by affiliated
educational
institutions

36. (1) يونيورسٽي ۾ الحاق ٿيل هر تعليمي ادارو اهڙيون رپورٽون، رٽرنس ۽ ٻي معلومات فراهم ڪندو جيڪا يونيورسٽي ان جي صلاحيت ۽ تعليمي اداري جي اهليت بابت ڄاڻ لاءِ طلب ڪري.

(2) يونيورسٽي الحاق ٿيل ڪنهن تعليمي اداري کي مخصوص عرصي دوران اهڙو قدم کڻڻ لاءِ چئي سگهي ٿي، جيڪو يونيورسٽي دفعو 34 جي ذيلي دفعو (1) ۾ ڄاڻايل ڪنهن معاملي لاءِ ضروري سمجهي.

الحاق ٿيل تعليمي ادارن
طرفان رپورٽون
Reports from
affiliated
educational
institutions

37. (1) جيڪڏهن يونيورسٽي سان الحاق ٿيل تعليمي ادارو ڪنهن به وقت هن ايڪٽ ۾ ڄاڻايل گهرجن تي پورو لهڻ ۾ ناڪام ٿئي ٿو يا ادارو پنهنجي الحاق جي ڪنهن شرط تي پورو لهڻ ۾ ناڪام ٿئي ٿو يا ان جا معاملا اهڙيءَ ريت هلايا وڃن ٿا، جيڪي تعليم جي مفادن وٽان نه هجن ته سنڊيڪيٽ الحاق ڪميٽي جي سفارش تي ۽ تعليمي اداري طرفان اهڙي عرضداشت تي غور ڪرڻ کانپوءِ تعليمي اداري کي الحاق ذريعي ڏنل سمورا حق يا ڪجهه حصو ختم ڪري سگهي ٿي يا اهڙن حقن کي ٻيهر ترتيب ڏئي سگهي ٿي.

الحاق ختم ڪرڻ
Withdrawal of
affiliation

	(2) الحاق ختم ڪرڻ لاءِ اهڙو طريقو اختيار ڪيو ويندو جيئن بيان ڪيو ويو هجي.
الحاق کان انڪار يا ختم ڪرڻ خلاف اپيل	38. ڪنهن اداري جو الحاق ختم ڪرڻ واري سنڊيڪيٽ جي فيصلي، تعليمي اداري کي الحاق ذريعي ڏنل سمورا حق يا ڪجهه حصو ختم ڪرڻ خلاف سينيٽ ۾ اپيل ڪري سگهجي ٿي.
Appeal against refusal or withdrawal of affiliation	
باب VII_ يونيورسٽي فنڊ	باب VII_ يونيورسٽي فنڊ
	UNIVERSITY FUND
يونيورسٽي فنڊ	39. يونيورسٽي کي هڪ فنڊ هوندو جنهن کي يونيورسٽي فنڊ سڏيو ويندو جنهن ۾ ان جي فيس، عطين، ترستس، تحفن، انڊومينٽس، گرانٽس ۽ ٻين سمورن وسيلن کان مليل رقم جمع ڪئي ويندي.
يونيورسٽي فنڊ	40. (1) يونيورسٽي جا اڪائونٽس اهڙي ريت ۽ اهڙي طريقي رکيا ويندا، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.
آڊٽ ۽ اڪائونٽس	(2) ڪو به خرچ يونيورسٽي جي فنڊس مان نه ڪيو ويندو جيستائين ان جي ادائگي جو بل قانونن موجب ريزيڊنٽ آڊيٽر طرفان آڊٽ نه ڪيو ويو هجي ۽ ادائگي يونيورسٽي جي منظور ٿيل بجيٽ ۾ شامل نه هجي.
Audit and Accounts	(3) يونيورسٽي جا اڪائونٽس سال ۾ هڪ ڀيرو قانونن، ضابطن ۽ قاندين موجب حڪومت طرفان ان سلسلي ۾ مقرر ڪيل آڊيٽر طرفان آڊٽ ڪيا ويندا.

(4) يونيورسٽي جا اڪائونٽس ڊائريڪٽر آف فنانس ۽ ريزيڊنٽ آڊيٽر جي صحيح سان گڏ مالي سال ختم ٿيڻ جي ڇهن مهينن اندر حڪومت کي جمع ڪرايا ويندا.

(5) يونيورسٽي جا اڪائونٽس آڊٽ اعتراض سميت، جيڪڏهن ڪو هجي ۽ آڊيٽر ۽ ڊائريڪٽر فنانس جي خدشن سميت ڄاڻايل طريقڪار موجب سينيٽ ۾ پيش ڪيا ويندا.

باب VIII

عام گنجائشون

GENERAL PROVISIONS

باب VIII

عام گنجائشون

ملازمت تان رٽائرمينٽ
Retirement from
Service

41. يونيورسٽي جو ڪو عملدار استاد يا ٻيو ڪو ملازم يونيورسٽي جي ملازمت تان رٽائر ڪندو:

(i) اهڙي تاريخ تي، جڏهن هن ملازمت جا پنجويهه سال مڪمل ڪيا هجن، ان کانپوءِ اهو پينشن يا ٻين رٽائرمينٽ جي فائدين لاءِ اهل هوندو جيئن مجاز اختياري هدايت ڪري:

بشرطيڪ ڪنهن به ملازم کي تيستائين رٽائر نه ڪيو ويندو جيستائين ان کي اهڙي قدم ڪڍڻ جي حقيقتن کان آگاهه نه ڪيو وڃي ۽ ان کي ان قدم خلاف سبب ڄاڻائڻ جو موزون موقعو نه ڏنو وڃي؛ يا

(ii) جتي شق (i) موجب ڪا هدايت نه ڪئي وئي آهي، ته سٺ سال عمر جي مڪمل ٿيڻ تي رٽائر ڪندو.

وضاحت: هن دفعي ۾ ”مجاز اٿارٽي“ مطلب مقرر ڪندڙ اٿارٽي يا شخص جيڪو مقرر ڪندڙ اٿارٽي طرفان ان

سبب ڄاڻائڻ جو موقعو
Opportunity to show
case

اپيل يا نظر ثاني
Appeal or review

سلسلي ۾ بااختيار بڻايو ويو هجي، جيڪو لاڳاپيل عملدار استاد يا ٻئي ملازم جي رينڪ کان گهٽ نه هجي.

42. سواءِ ان جي ته، ڪو عملدار استاد يا يونيورسٽي جو ٻيو ڪو ملازم جيڪو مستقل عهدو رکندو هجي، ان جي رينڪ گهٽائي نه ويندي يا برطرف يا لازمي طور ملازمت مان رٽائر نه ڪيو ويندو جيستائين ان کي اهڙو قدم کڻڻ خلاف سبب ڄاڻائڻ جو موزون موقعو فراهم نه ڪيو وڃي.

43. (1) جتي ڪنهن عملدار (سواءِ وائيس چانسلر جي)، استاد يا يونيورسٽي جي ٻئي ملازم کي سزا جو حڪم جاري ڪيو ويو آهي يا ان جي ملازمت جي ڄاڻايل شرطن ۽ ضابطن موجب تبديل ڪيو وڃي يا ان جي نقصان جي ترجماني ڪري، ان کي، جتي حڪم وائيس چانسلر طرفان جاري ڪيو ويو هجي يا ڪنهن ٻئي عملدار يا يونيورسٽي جي استاد طرفان جاري ڪيو ويو هجي، اهڙي حڪم خلاف سنڊيڪيٽ کي اپيل ڪرڻ جو حق حاصل هوندو جتي حڪم سنڊيڪيٽ طرفان جاري ڪيو ويو هجي، ان کي سنڊيڪيٽ کي حڪم تي نظر ثاني ڪرڻ لاءِ درخواست ڪرڻ جو حق حاصل هوندو.

(2) نظر ثاني لاءِ اپيل يا درخواست وائيس چانسلر کي جمع ڪرائي ويندي، جيڪو ان کي پنهنجي راءِ ۽ ڪيس جي رڪارڊ سان گڏ سنڊيڪيٽ جي سامهون رکندو.

	(3) اپيل ۽ نظر ثاني تي ڪو به حڪم جاري نه ڪيو ويندو. جيستائين اپيل ڪندڙ يا درخواست گذار جيئن معاملو هجي، کي ٻڌڻ جو موقعو فراهم نه ڪيو وڃي.
پينشن، انشورنس، گريجوئٽي، پروويڊنٽ فنڊ ۽ بينيوولينٽ فنڊ	44. (1) يونيورسٽي پنهنجي عملدارن، استادن ۽ ٻين ملازمن جي پلائي لاءِ ۽ شرطن موجب جيئن بيان ڪيو ويو هجي، اهڙي پينشن، انشورنس، گريجوئٽي، پروويڊنٽ فنڊ ۽ بينيوولينٽ فنڊ قائم ڪندي جيئن اها مناسب سمجهي.
Pension, insurance, Gratuity, Provident Fund and Benevolent Fund	(2) جتي ڪو پروويڊنٽ فنڊ هن ايڪٽ تحت قائم ڪيو ويو هجي، پروويڊنٽ فنڊس ايڪٽ، 1925 (1925 جو ايڪٽ XIX) جون گنجائشون اهڙي فنڊ تي لاڳو ٿينديون.
اٿارٽيز جي ميمبرز جي عهدي جي مدي جي شروعات	45. (1) جڏهن نئين جوڙيل اٿارٽي جو ڪو ميمبر چونڊيو مقرر يا نامزد ڪيو ويو آهي، ان جي ملازمت جا شرط، جيئن هن ايڪٽ تحت طئي ڪيا ويا آهن، اهڙي تاريخ کان لاڳو ٿيندا، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.
Commencement of term of office of members of Authorities	(2) ذيلي دفعو (1) ۾ شامل ڪجهه به دفعو 43 تي اثر انداز نه ٿيندو.
	(3) جتي ڪنهن اٿارٽي ۾ نامزد ڪيل يا چونڊيل ميمبر لڳاتار ٽن گڏجاڻين ۾ حاضر ٿيڻ ۾ ناڪام ٿئي ٿو ته اهو ميمبر نه رهندو.
	(4) ڪو ميمبر جنهن ڪا اسائنمينٽ قبول ڪئي هجي يا ٻئي سبب جي ڪري يونيورسٽي کان اهڙي عرصي لاءِ غير حاضر رهي ٿو، جيڪو ڇهه مهينن کان گهٽ نه هجي ته ان کي استعيفيٰ ڏنل سمجهيو ويندو ۽

	ان جي سيٽ خالي سمجھي ويندي.
اٿارٽيز ۾ عارضي آسامين تي ڀرتي	46. ڪنهن اٿارٽي جي چونڊيل، مقرر ڪيل يا نامزد ڪيل ميمبرن ۾ ڪنهن عارضي آسامي کي ان شخص، شخصيتن يا باڊيءَ طرفان جنهن ان ميمبر کي چونڊيو، مقرر يا نامزد ڪيو هو جيترو جلد ٿي سگهي ٿو ڀريو ويندو ۽ آسامي تي مقرر ڪيل يا نامزد ڪيل شخص اهڙي اٿارٽيءَ جو رهيل عرصي لاءِ ميمبر ٿيندو جنهن شخص جي جاءِ تي اهو اٿارٽي جو ميمبر ٿيو آهي.
Filling of Casual Vacancies in authorities	
اٿارٽيز جي جوڙجڪ ۾ خرابيون	47. جتي هن ايڪٽ تحت جوڙيل اٿارٽيءَ ۾ ڪا آسامي هجي، ڇاڪاڻ ته حڪومت يا تنظيم، اداري يا يونيورسٽي کان ٻاهر ڪنهن ٻي باڊي ذريعي ختم ڪئي وئي هجي يا ڪم کان روڪي وئي هجي، يا ڪنهن ٻئي سبب جي ڪري اها غير فعال ٿي وئي هجي، اهڙي آسامي اهڙيءَ ريت ڀري ويندي جيئن چانسلر هدايت ڪري.
Voids in the constitution of Authorities	
اٿارٽيز جي ميمبرشپ بابت تڪرار	48. جيڪڏهن ڪنهن ميمبر جي ڪنهن اٿارٽي جي ميمبر طور مقرري تي ڪو سوال اٿي ٿو ته اهو معاملو وائيس چانسلر ۽ هاءِ ڪورٽ جي جج ۽ سپ کان سينئر ڊين تي مشتمل ڪميٽي ڏانهن اماڻيو ويندو جيڪي سنڊيڪيٽ جا ميمبر آهن ۽ ڪميٽي جو فيصلو حتمي هوندو.
Disputes about membership of Authorities	
اٿارٽيز جون ڪارروايون آسامين سبب غير موثر ٿيڻ	49. ڪنهن اٿارٽيءَ جو ڪو قدم ڪارروائي، ٺهراءُ يا فيصلو ڪندڙ پاس ڪندڙ جاري ڪندڙ اٿارٽي ۾ موجود ڪنهن آسامي جي ڪري غير موثر نه ٿيندو يا اٿارٽيءَ ۾ ڪنهن ٻي فيڪٽو ميمبر جي چونڊ، مقرري يا
Proceedings of the Authorities and	

invalidated by vacancies	نامزدگيءَ ۾ قابليت يا غير موجودگي سبب غير موثر نه ٿيندو. پوءِ اهو حاضر هجي يا غير حاضر هجي.
فرست اسٽيچونس First Statutes	50. جيستائين ڪجهه هن ايڪٽ جي متضاد نه هجي، هن ايڪٽ جي شيڊول ۾ ڄاڻايل قانون دفعو 30 تحت جوڙيل قانون سمجهيا ويندا ۽ ٽيسٽائين جاري رهندا جيستائين انهن ۾ ترميم نه ڪئي وڃي يا جيستائين انهن کي هن ايڪٽ جي گنجائشن تحت جوڙيل نون قانونن سان تبديل نه ڪيو وڃي.
دائره اختيار تي پابندي Bar of Jurisdiction	51. هن ايڪٽ تحت سٺي نيت سان ڪيل ڪنهن ڪم يا ڪجهه ڪرڻ جي ارادي تي ڪنهن عدالت کي غور هيٺ آڻڻ، ڪارروائي ڪرڻ يا ڪو حڪم جاري ڪرڻ جو اختيار حاصل نه هوندو.
ضمانت Indemnity	52. هن ايڪٽ تحت سٺي نيت سان ڪيل ڪنهن ڪم يا ڪجهه ڪرڻ جي ارادي تي حڪومت، يونيورسٽي يا ڪنهن اختياري يا حڪومت جي ملازم يا يونيورسٽي يا ڪنهن شخص خلاف ڪو مقدمو يا قانوني ڪارروائي نه ٿيندي.
عملدارن، استادن يا ملازمن کي ڪنهن حڪومت يا تنظيم جي هٿ هيٺ ڪم ڪرڻ لاءِ طلب ڪرڻ Power to require officers, teachers or employees to serve under any	53. (1) جيستائين ڪجهه ان کان اڳ موجود نه هجي، ٽيسٽائين: (a) ڪو عملدار، استاد يا يونيورسٽي جو ٻيو ڪو ملازم جيئن چانسلر عوامي مفاد وٽان ۽ گورنر جي مشوري سان هدايت ڪري، ڪنهن سرڪاري عهدي يا ڪنهن ٻي يونيورسٽي يا تعليمي يا تحقيقي اداري ۾ خدمت سرانجام ڏئي سگهي ٿو؛ بشرطيڪ استاد جي صورت ۾، حڪم جاري ڪرڻ

Government or
Organizations

کان اڳ سنڊيڪيٽ سان مشورو ڪيو ويندو.
(b) چانسلر عوامي مفاد ۾ ۽ سرڪار سان مشوري بعد
يونيورسٽي ۾ ڪنهن به عهدي تي ڪو به سرڪاري
ملازم يا ٻي ڪنهن يونيورسٽي يا تعليمي ۽ تحقيقي
اداري جو ملازم ڀرتي ڪري سگهي ٿو.
بشرطيڪ استاد جي صورت ۾، حڪم جاري ڪرڻ
کان اڳ سنڊيڪيٽ سان مشورو ڪيو ويندو.
(2) جتي هن دفعو موجب ڪا مقرري يا بدلي ڪئي
وڃي ٿي، مقرر ٿيندڙ يا بدلي ٿيندڙ جي ملازمت جا شرط
۽ ضابطا ان جي مقرري يا بدلي کان اڳ ڪيس ملندڙ
شرط گذريل ملازمت جي فائدين کان گهٽ نه هوندا.

شيدول

پهريان قانون

(ڏسو دفعو 50)

فرست اسٽيٽيوٽس
The First Statutes

(ڏسو دفعو 45)

فيڪلٽيز
Faculties

1. (1) يونيورسٽي ۾ هيٺيون فيڪلٽيز شامل هونديون:
 - (i) وٽرنري سائنسز جي فيڪلٽي؛
 - (ii) بايو سائنسز جي فيڪلٽي؛
 - (iii) اينيمل پروڊڪشن ۽ ٽيڪنالاجي جي فيڪلٽي؛
 - (iv) لائيو اسٽاڪ بزنس مئنيجمينٽ جي فيڪلٽي؛
 - (v) فشريز ۽ واٽلڊ لائيف جي فيڪلٽي؛
 - (vi) انفارميشن ٽيڪنالاجي جي فيڪلٽي؛
 - (vii) اهڙيون ٻيون ڪي فيڪلٽيز جيئن قانونن ۾ بيان
ڪيون ويون هجن.
- (2) هر فيڪلٽي ۾ شامل هوندا اهڙا ادارا، تدريسي

شعبا، مرڪز يا ٻيا تدريس ۽ تحقيق جا يونٽس، جيئن قانونن ۾ بيان ڪيو ويو هجي.

(3) هر فيڪلٽي جو هڪ بورڊ هوندو جيڪو مشتمل هوندو:

(a) ڊين؛

(b) پروفيسرس، ايسوسيئيٽ پروفيسرس ۽ فيڪلٽي ۾ شامل تدريسي شعبن جا چيئرمين؛

(c) فيڪلٽي ۾ شامل هر بورڊ آف اسٽڊيز جو هڪ ميمبر لاڳاپيل بورڊ آف اسٽڊيز طرفان نامزد ڪيو ويندو ۽

(d) ٽي استاد اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان انهن جي مضمونن ۾ خاص ڄاڻ جي بنياد تي نامزد ڪيا ويندا، جيڪي جيتوڻيڪ فيڪلٽي اهي نه پڙهائيندا هوندا، پر جن کي اڪيڊمڪ ڪائونسل جي خيال ۾ فيڪلٽي کي سونپيل مضمونن تي خاص عبور هوندو.

(4) ذيلي دفعو (3) جي شقن (c) ۽ (d) ۾ ڄاڻايل ميمبر ٽن سالن لاءِ عهدو رکندا.

(5) فيڪلٽي جي بورڊ جي گڏجاڻي جو ڪورم ان جي ڪل ميمبرن جي اڌ برابر هوندو جيڪو هڪ جي نسبت سان ڳڻيو ويندو.

(4) هر فيڪلٽي جي بورڊ کي اڪيڊمڪ ڪائونسل ۽ بورڊ جي عام ضابطن موجب اختيار حاصل هوندا:

(a) فيڪلٽي کي سونپيل مضمونن جي پڙهائي ۽ تحقيق بابت مربوط ڪرڻ؛

(b) فيڪلٽي ۾ شامل بورڊ آف اسٽڊيز طرفان تجويز

کیل کورسز ۽ نصاب جي چنڊ ڇاڻ ڪرڻ ۽ انهن کي پنهنجي مشاهدي سان گڏ اڪيڊمڪ ڪائونسل ڏانهن اماڻڻ؛

(c) فيڪلٽي ۾ شامل بورڊ آف اسٽڊيز جي سفارشن جي چنڊ ڇاڻ ڪرڻ، پيپر سيٽرز ۽ ايگزيمينرس جي مقرري تي، سواءِ ريسرچ ممتحن جي، جن کي وائيس چانسلر ڏانهن اماڻيو ويندو، ۽

(d) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

Dean ڊين (1).2 هر فيڪلٽي جو ڊين هوندو جيڪو بورڊ آف فيڪلٽي جو چيئرمين ۽ ڪنوينر هوندو.

(2) هر فيڪلٽي جو ڊين چانسلر طرفان وائيس چانسلر جي سفارش تي فيڪلٽي ۾ سڀ کان سينئر ٽن پروفيسرن منجهان ٽن سالن لاءِ نامزد ڪيو ويندو. (3) ڊين فيڪلٽي ۾ ايندڙ کورسز جي ڊگريز ۾، سواءِ اعزازي ڊگريز جي، داخلا لاءِ اميدوار پيش ڪندو.

(4) ڊين اهڙا ٻيا اختيار استعمال ڪندو ۽ اهڙيون ٻيون ذميواريون سرانجام ڏيندو جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

Teaching Department ٽريسي شعبو (1) 3. هر مضمون يا لاڳاپيل مضمونن جي گروپ لاءِ هڪ ٽريسي شعبو هوندو جيئن منظور ڪيو ويو هجي ۽ هر ٽريسي شعبي جو هڪ چيئرمين سربراهه هوندو.

(2) ٽريسي شعبي جو چيئرمين سنڊيڪيٽ طرفان وائيس چانسلر جي سفارش تي شعبي جي سينئر استادن منجهان ٽن سالن لاءِ مقرر ڪيو ويندو.

(3) تدريسي شعبي جو چيئرمين هن ايڪٽ جي گنجائشن موجب ڊپارٽمينٽ جي ڪم جو منصوبو جوڙيندو. انتظام ڪندو ۽ نظرداري ڪندو ۽ پنهنجي ڊپارٽمينٽ ۾ ڪيل ڪم بابت فيڪلٽي جي ڏين ڪي جوابده هوندو.

4. (1) هر مضمون يا مضمونن جي گروپ لاءِ هڪ ڌار بورڊ آف اسٽڊيز هوندو. جيئن ضابطن ۾ بيان ڪيو ويو هجي.

(2) هر بورڊ آف اسٽڊيز مشتمل هوندو:

- (a) تدريسي شعبي جو چيئرمين;
- (b) لاڳاپيل تدريسي شعبي ۾ سمورا پروفيسر ۽ ايسوسيئيٽ پروفيسر;
- (c) ٻه يونيورسٽي جا استاد، سواءِ پروفيسرز يا ايسوسيئيٽ پروفيسرز جي، اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان مقرر ڪيا ويندا
- (d) ٽي ماهر، سواءِ يونيورسٽي استادن جي، وائيس چانسلر طرفان مقرر ڪيا ويندا.
- (3) سواءِ ايڪس آفيسو ميمبرز جي بورڊ آف اسٽڊيز جي ميمبرز جي آفيس جو مدو ٽي سال هوندو.
- (4) بورڊ آف اسٽڊيز جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم ميمبرز جي ڪل انگ جي اڌ برابر هوندو. جنهن جي نسبت هڪ برابر هوندي.
- (5) لاڳاپيل تدريسي شعبي جو چيئرمين بورڊ آف اسٽڊيز جو چيئرمين ۽ ڪنوينر هوندو.
- (6) بورڊ آف اسٽڊيز جا ڪم هن ريت هوندا:

(a) اثارتيز ڪي لاڳاپيل مضمونن ۾ تدريس، تحقيق ۽ امتحانن سان لاڳاپيل سمورن تعليمي معاملن بابت صلاح ڏيڻ؛

(b) مضمون يا لاڳاپيل مضمونن ۾ سمورين ڊگريز ڊپلوما ۽ سرٽيفڪيٽ ڪورسز لاءِ ڪورس ۽ نصاب تجويز ڪرڻ؛

(c) مضمون يا لاڳاپيل مضمونن ۾ پيپر سيٽرس ۽ ممتحن جي نالن جو پينل تجويز ڪرڻ؛ ۽

(d) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيئن ضابطن ۾ بيان ڪيو ويو هجي.

5. (1) هڪ اعليٰ تعليم ۽ تحقيق جو بورڊ هوندو، جيڪو مشتمل هوندو:

اعليٰ مطالعن ۽ تحقيق جو بورڊ

Board of Advanced studies and Research

(i) وائيس چانسلر، جيڪو چيئرمين هوندو؛

(ii) ڊينس؛

(iii) ٽي يونيورسٽي جا پروفيسرز سواءِ ڊينس جي، سنڊيڪيٽ طرفان نامزد ڪيا ويندا؛

(iv) ٽي يونيورسٽي جا استاد جن وٽ قابليت ۽ تجربو هوندو اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان مقرر ڪيا ويندا؛ ۽

(v) اميريٽس پروفيسرز.

(2) ايڪس آفيسو ميمبرس ڪانسواءِ اعليٰ تعليم ۽ تحقيق بورڊ جي ميمبرز جي آفيس جو مدو ٽي سال هوندو.

(3) اعليٰ تعليم ۽ تحقيق بورڊ جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم ڪل ميمبرز جي انگ جي اڌ برابر هوندو جنهن جي نسبت هڪ برابر هوندي.

(4) اعليٰ تعليم ۽ تحقيق بورڊ جا ڪم هيٺين ريت هوندا:

- (a) يونيورسٽي ۾ اعليٰ تعليم ۽ تحقيق کي هٿي وٺرائڻ سان لاڳاپيل سمورن معاملن تي اثارتيز کي صلاح ڏيڻ؛
- (b) يونيورسٽي ۾ تحقيقي ڊگريون ڏيڻ تي غور ڪرڻ ۽ اثارتيز کي رپورٽ ڏيڻ؛
- (c) تحقيقي ڊگري ڏيڻ لاءِ ضابطا تجويز ڪرڻ؛
- (d) تحقيق جي شاگردن لاءِ سپر وائيزرس مقرر ڪرڻ ۽ انهن جي ٿيسز جا مضمون طئي ڪرڻ؛
- (e) بروڊ آف اسٽڊيز جي تجويزن تي غور بعد تحقيقي امتحانن لاءِ پيپر سيٽس ۽ ممتحن جي نالن جا پينلس تجويز ڪرڻ؛ ۽
- (f) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

سليڪشن بورڊ
Selection Board

- 6. (1) سليڪشن بورڊ هيٺين تي مشتمل هوندو:
 - (i) وائيس چانسلر جيڪو چيئرمين هوندو؛
 - (ii) چيئرمين يا سنڌ پبلڪ سروس ڪميشن جو هڪ ميمبر چيئرمين طرفان نامزد ڪيا ويندا؛
 - (iii) ٻه ناميارا ماڻهو سنڊيڪيٽ طرفان نامزد ڪيا ويندا؛ بشرطيڪ انهن مان ڪو به يونيورسٽي جو ملازم نه هوندو؛
 - (iv) لاڳاپيل فيڪلٽي جو ڊين؛
 - (v) لاڳاپيل تدريسي شعبي جو چيئرمين.
- (2) چاٿيل ميمبر ذيلي دفعو (1) جي ذيلي شق (iii) تحت ٻن سالن لاءِ عهدو رکي سگهندا.

(3) سليڪشن بورڊ جي گڏجاڻيءَ ڪورم چار ميمبر هوندو.

(4) سليڪشن بورڊ جو ڪو به ميمبر جيڪو جنهن آسامي تي مقرري لاءِ اميدوار آهي، اهو سليڪشن بورڊ جي ڪارروائي ۾ حصو نه وٺي سگهندو.

(5) پروفيسرس ۽ ايسوسيئيٽ پروفيسرس جي عهدن تي اميدوارن جي چونڊ ۾، سليڪشن بورڊ ٽن ماهرن کي مقرر ڪندو يا انهن سان مشورو ڪندو ۽ ٻين ٽيچنگ پوسٽس تي اميدوار چونڊ ۾، لاڳاپيل مضمون ۾ به ماهر وائيس چانسلر طرفان نامزد ڪيا ويندا، سليڪشن بورڊ جي سفارش تي بورڊ طرفان منظور ڪيل هر مضمون جي ماهرن جي فهرست منجهان ۽ وقت به وقت نظرثاني ڪئي ويندي.

7. (1) سليڪشن بورڊ اشتهاار جي نتيجي ۾ سمورين تدريسي ۽ ٻين آسامين تي وصول ٿيندڙ درخواستن تي غور ڪندو ۽ اهڙين آسامين تي موزون اميدوارن جا نالا مقرري لاءِ سنڊيڪيٽ کي تجويز ڪندو.

(2) سليڪشن بورڊ موزون ڪيس ۾ سبب رڪارڊ ڪرڻ لاءِ سنڊيڪيٽ کي اعليٰ بنيادي پگهار جاري ڪرڻ جي سفارش ڪري سگهي ٿو.

(3) سليڪشن بورڊ اعليٰ تعليمي يافته شخص کي يونيورسٽي ۾ عهدي تي مقرري لاءِ شرطن ۽ ضابطن موجب سنڊيڪيٽ کي سفارش ڪري سگهي ٿو، جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

(4) سليڪشن بورڊ يونيورسٽي جي سمورن عملدارن

ماليات ۽ منصوبابندي
ڪميٽي

The finance and
Planning Committee

ماليات ۽ منصوبابندي
ڪميٽي جا ڪم

Functions of the

جي ترقي جا سمورا ڪيس غور هيٺ آڻيندو ۽ موزون
اميدوارن جا اهڙين ترقي لاءِ نالا سنڊيڪيٽ کي
اماڻيندو جيئن بيان ڪيو ويو هجي.

(5) سليڪشن بورڊ ۽ سنڊيڪيٽ جي راءِ ۾ فرق جو
مسئلو حل نه ٿيڻ تي، معاملو چانسلر ڏانهن اماڻيو
ويندو جنهن جو فيصلو حتمي هوندو.

8. (1) هڪ فنانس ۽ پلاننگ ڪميٽي هوندي، جيڪا
هيٺين تي مشتمل هوندي:

- (a) وائيس چانسلر، جيڪو چيئرمين هوندو؛
- (b) سينيٽ جا ٻه نامزد ڪيل؛
- (c) سنڊيڪيٽ جو هڪ نامزد ڪيل؛
- (d) فنانس ۽ پلاننگ جي ميدان ۾ ماهر ٻه ڄڻا چانسلر
طرفان نامزد ڪيا ويندا؛
- (e) هڪ ڊين چانسلر طرفان وائيس چانسلر جي
سفارش تي نامزد ڪيو ويندو؛
- (f) ماليات جو ڊائريڪٽر؛

- (g) منصوبابندي ۽ ترقيءَ جو ڊائريڪٽر؛ ۽
 - (h) هائير ايجوڪيشن ڪميشن جو هڪ نامزد ڪيل.
- (2) ايڪس آفيسو ميمبرن کانسواءِ فنانس ۽ پلاننگ
ڪميٽي جي ميمبرن جي عهدي جو مدو ٽي سال هوندو.
- (3) فانس ۽ پلاننگ ڪميٽي جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم
ٽي ميمبر هوندو.

9. فنانس ۽ پلاننگ ڪميٽي جا ڪم هيٺين ريت
هوندا:

- (a) سالياني اڪائونٽ جي اسٽيٽمينٽ تي غور ڪرڻ

۽ سالياني ۽ نظر ثاني ٿيل بجيت ڪاٺن تي غور ڪرڻ
۽ سنڊيڪيٽ کي ان سلسلي ۾ صلاح ڏيڻ؛

(b) يونيورسٽي جي مالي حيثيت جو سلسليوار جائزو
وٺڻ؛

(c) سنڊيڪيٽ کي پلاننگ، ڊولپمينٽ، فنانس
انويسٽمينٽ ۽ يونيورسٽي جي اڪائونٽس سان
لاڳاپيل سمورن معاملن تي صلاح ڏيڻ؛

(d) ٿوري مدي ۽ ڊگهي مدي وارا ترقياتي منصوبا تيار
ڪرڻ؛ ۽

(e) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ، جيڪي قانونن ۾ بيان
ڪيل هجن.

10. (1) هڪ الحاق ڪميٽي هوندي، جيڪا هيٺين
تي مشتمل هوندي:

- (i) وائيس چانسلر، جيڪو چيئرمين هوندو؛
- (ii) سنڊيڪيٽ جو هڪ ميمبر جيڪو سنڊيڪيٽ
طرفان نامزد ڪيو ويندو؛
- (iii) ٻه پروفيسر اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان نامزد
ڪيا ويندا؛

(2) ايڪس آفيشو ميمبرن کانسواءِ ڪميٽي جي
ميمبرن جي آفيس جو مدو ٻه سال هوندو؛

(3) الحاق ڪميٽي ماهر مقرر ڪندي، جيڪي ٽن کان
وڌيڪ نه هوندا.

(4) الحاق ڪميٽي جي گڏجاڻي جو ڪورم ٽي ميمبر
هوندو.

(5) يونيورسٽي جو هڪ عملدار وائيس چانسلر طرفان

ڪميٽي جي سيڪريٽري طور مقرر ڪيو ويندو.

(6) الحاق ڪميٽي جا ڪم هيٺين ريت هوندا:

(a) الحاق چاهيندڙ يا يونيورسٽي جي مراعتن ۾ داخلا چاهيندڙ تعليمي اداري جي جاچ ڪرڻ ۽ ان سلسلي ۾ اڪيڊمڪ ڪائونسل کي مشورو ڏيڻ؛

(b) الحاق ٿيل ڪاليجن طرفان الحاق جي شرطن جي پيڪڙي جي شڪايتن تي جاچ ڪرڻ ۽ ان سلسلي ۾ اڪيڊمڪ ڪائونسل کي مشورو ڏيڻ؛ ۽

(c) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيئن قانونن ۾ بيان ڪيو ويو هجي.

11. (1) ڊسپلن ڪميٽي هيٺين تي مشتمل هوندي:

Discipline

Committee

(a) وائيس چانسلر يا ان جو نامزد ڪيل؛

(b) ٻه پروفيسر اڪيڊمڪ ڪائونسل طرفان نامزد ڪيا ويندا؛

(c) هڪ ميمبر سنڊيڪيٽ طرفان نامزد ڪيو ويندو.

(d) شاگردن جي معاملن جو هڪ استاد يا آفيسر انچارج ڪهڙي به نالي سان هجي جيڪو (ميمبر سيڪريٽري) طور ڪم ڪندو.

(2) ايڪس آفيسو ميمبرن کانسواءِ ڊسپلن ڪميٽي جي ميمبرن جي آفيس جو مدو ٻه سال هوندو.

(3) ڊسپلن ڪميٽي جي گڏجاڻيءَ جو ڪورم چار ميمبر هوندو.

(4) ڊسپلن ڪميٽي جا ڪم هيٺين ريت هوندا:

(i) اڪيڊمڪ ڪائونسل کي يونيورسٽي جي شاگردن جي چال چلت، نظم و ضبط ۽ بداخلاقي جي ڪيسن

سان منهن ڏيڻ لاءِ ضابطا تجويز ڪرڻ؛ ۽
(ii) اهڙا ٻيا ڪم سرانجام ڏيڻ جيڪي ان کي قانونن ۽
ضابطن موجب سونپيا وڃن.

نوٽ: ايڪٽ جو مذڪوره ترجمو عام ماڻهن جي واقفيت
لاءِ آهي جيڪو ڪورٽ ۾ استعمال نٿو ڪري سگهجي.